

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Účetní uzávěrka vybraného podniku
Nikola Krausová

Bakalářská práce
2019

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nikola Krausová**
Osobní číslo: **E16461**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Účetní uzávěrka vybraného podniku.**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je popis uzávěrkových účetních operací a analýza průběhu těchto operací ve vybraném podniku.

Osnova:

- Stanovení cíle práce.
- Vymezení základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky.
- Popis postupu sestavování účetní uzávěrky.
- Představení vybraného podniku.
- Průběh účetní uzávěrky ve vybraném podniku.
- Návrhy a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- SKÁLOVÁ, J., Podvojně účetnictví 2016. 22. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016. Účetnictví a daně (Grada). 182 s. ISBN 978-80-271-0031-6.**
ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M., Jak číst účetní výkazy. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016. 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4
SLÁDKOVÁ, E., MRKVIČKA, J., ŠRÁMKOVÁ, A. Finanční účetnictví a výkaznictví. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s., 2009. 452s. ISBN 978-80-7357-434-5
KOVANICOVÁ, D., Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012. 403 s. ISBN 978-80-7273-169-5
ŠEBESTÍKOVÁ, V., Účetní operace kapitálových společností. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 293 s. ISBN 978-80-247-2760-8

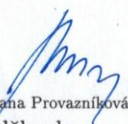
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Irena Honková, Ph.D.

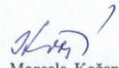
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **3. září 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2019**

doc. Ing. Romana Provaníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 3. září 2018

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30.04.2019

Nikola Krausová

PODĚKOVÁNÍ:

Ráda bych poděkovala paní Ing. Ireně Honkové, PhD., jako své vedoucí práce, za její pomoc a rady při zpracování a vyhotovení bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat společnosti XY, s.r.o., se kterou jsem spolupracovala, za poskytnutí veškerých dokumentů a materiálů a také za zodpovězení všech mých dotazů, díky kterým jsem dokázala vypracovat praktickou část bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce pojednává o uzávěrkových účetních operacích ve vybrané organizaci. První část této práce popisuje jednotlivé činnosti uzávěrkového procesu společně s postupem účtování a příklady. Praktická část, druhá část, se skládá z představení podniku a následným popisem jeho účetní uzávěrky.

KLÍČOVÁ SLOVA

Účetní jednotka, účetní uzávěrka, účet, inventarizace, daň z příjmů, právnická osoba

TITLE

Closing the book and Financial Statement in a Business Company

ANNOTATION

This bachelor's work deals with operations of Financial Statement in a chosen company. First part of this work describes each activity of the Financial Statement followed by a billing process and examples. Practical part, second part, is composed of the company introduction and description of its Financial Statement.

KEYWORDS

Accounting unit, Financial Statement, account, inventory check, income tax, legal entity

OBSAH

Seznam obrázků	9
Seznam tabulek.....	10
Seznam zkratk	11
Úvod.....	12
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ.....	13
1.1 Účetní uzávěrka	13
1.2 Účetní závěrka	14
2 SESTAVENÍ ÚČETNÍ UZÁVĚRKY	15
2.1 Inventarizace.....	16
2.1.1 Vymezení základních pojmů.....	17
2.1.2 Postup inventarizace.....	18
2.1.3 Inventarizační rozdíly	19
2.2 Zúčtování uzávěrkových operací.....	20
2.2.1 Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	20
2.2.2 Závěrečné operace u zásob	21
2.2.3 Časové rozlišení	22
2.2.4 Dohadné položky.....	23
2.2.5 Rezervy	24
2.2.6 Opravné položky	24
2.2.7 Kurzové rozdíly.....	25
2.2.8 Odpis pohledávek	25
2.3 Daň z příjmu	26
2.3.1 Odložená daň.....	27
2.3.2 Daň z příjmu splatná.....	28
2.4 Výsledek hospodaření a jeho rozdělení.....	29
2.5 Uzavírání účetních knih.....	30
3 PRAKTICKÁ ČÁST	31
3.1 Představení podniku	31
3.1.1 SWOT analýza	33

4	ÚČETNÍ UZÁVĚRKA VE VYBRANÉM PODNIKU	34
4.1	Inventarizace	36
4.1.1	Fyzická inventura	36
4.1.2	Dokladová inventura	39
4.2	Zúčtování uzávěrkových operací	41
4.2.1	Odpis dlouhodobého majetku	41
4.2.2	Zásoby	42
4.2.3	Časové rozlišení	43
4.2.4	Dohadné položky.....	44
4.2.5	Rezervy	44
4.2.6	Opravné položky	44
4.2.7	Kurzové rozdíly.....	45
4.2.8	Odpis pohledávek	45
4.3	Daň z příjmu	45
4.3.1	Odložená daň.....	45
4.3.2	Daň splatná.....	46
4.4	Výsledek hospodaření a jeho rozdělení.....	46
4.5	Uzavírání účetních knih.....	47
5	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	47
	Závěr.....	50
	Použitá literatura.....	51
	Přílohy.....	53

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Ukázka dokumentu Konfirmace závazků	17
Obrázek 2: Členění zásob.....	21
Obrázek 3: Graf- Počty zaměstnanců k 31.12.....	32
Obrázek 4: Graf – Obraty a zisky společnosti XY, s.r.o.....	33

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Materiál na cestě	21
Tabulka 2: Dohadné položky pasivní	22
Tabulka 3: Příklad odpis pohledávky	26
Tabulka 4: Odložený daňový závazek a pohledávka.....	28
Tabulka 5: Vzorec pro výpočet daně z příjmů PO	28
Tabulka 6: SWOT analýza společnosti XY, s.r.o.....	34
Tabulka 7: Harmonogram účetní závěrky.....	34
Tabulka 8: Sestava dlouhodobého hmotného majetku	36
Tabulka 9: Výčetka - pokladna.....	38
Tabulka 10: Odpis dlouhodobého majetku pro rok 2017	41

SEZNAM ZKRATEK

PO	Právnícká osoba
ÚJ	Účetní jednotka
FO	Fyzická osoba
MD	Má dáti
D	Dal
VH	Výsledek hospodaření
Popř.	Popřípadě
Tzn.	To znamená
Např.	Například
ČNB	Česká národní banka
OP	Opravné položky
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
Resp.	Respektive
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
EU	Evropská Unie
DPH	Daň z přidané hodnoty
CZK	Koruna česká
GBP	Britská libra
EUR	Euro
PC	Pořizovací cena
ZC	Zůstatková cena

ÚVOD

Pojem účetnictví můžeme chápat jako sledování a zobrazení ekonomické činnosti podniku. Účetnictví také napomáhá k utvoření si jakéhosi obrazu o účetní jednotce a její finanční situaci. Účetním jednotkám ukládá povinnost vést účetnictví zákon o účetnictví a s tím souvisí i povinnost utvořit účetní uzávěrku a závěrku.

Účetní uzávěrka je určitý soubor činností, které se provádějí na konci účetního období. Je to proces, který předchází účetní závěrce, tedy sestavování účetních výkazů. Tato bakalářská práce je zaměřena pouze na účetní uzávěrku.

Konkrétně se jedná o provedení inventarizace, zaúčtování všech účetních případů k poslednímu dni účetního období, tedy k 31.12, výpočet daňové povinnosti, rozdělení výsledku hospodaření a uzavřít účetní knihy. Zaúčtováním účetních případů se myslí zúčtování ohledně odpisů, zásob, časového rozlišení, dohadných položek, rezerv, opravných položek, kurzových rozdílů a odpisu pohledávek. Význam těchto činností je zajištění správnosti a také úplnosti údajů, a to kvůli povinnosti sestavení účetní závěrky, která musí podávat věrný a poctivý obraz.

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu uzávěrkových operací ve vybraném podniku. S ohledem na přání vrcholového managementu je tento podnik nazýván jako společnost XY, s.r.o. Dále je cílem zhodnotit postupy, které jsou v podniku prováděny a podat doporučení směřující k zdokonalení postupů vybraného podniku. Autorka si toto téma zvolila, protože projevuje zájem o účetnictví a hlavně z důvodu dále rozvíjet své znalosti, jak už teoretické, tak praktické.

Informace, které jsou obsaženy v praktické části bakalářské práce, jsou převážně získávané z vnitropodnikových dokumentů, které si společnost nepřála zveřejnit. Jedinou přílohou je tedy účtový rozvrh pro podnikatele, který je potřebný k náhledu na konkrétní účty, která jsou v této práci zmiňována.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

V této kapitole se zaměříme na vysvětlení pojmů účetní uzávěrka a účetní závěrka. Tyto dva pojmy se v praxi mnohdy zaměňují, proto je potřeba, si je důkladně vysvětlit.

1.1 Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka je určitý soubor činností a postupů, které zajišťují uzavření účetního období (Šteker a Otrusinová, 2016).

Jsou to veškeré práce, které směřují k uzavření účetních knih a k tomu, aby byla sestavena a zhotovena účetní závěrka (Skálová, 2016).

Účetní uzávěrka se skládá z několika částí. Jsou to tyto následující body:

- zaúčtování uzávěrkových operací – výpočet a zaúčtování kurzových rozdílů, zaúčtování dohadných položek, výpočet a zaúčtování rezerv, opravné položky, časové rozlišení nákladů a výnosů, zúčtování odpisů,
- inventarizace majetku a závazků – provedení fyzických a dokladových inventur, vyhotovení inventurních soupisů, určení inventurních rozdílů a jejich vypořádání, zaúčtování těchto rozdílů, zaúčtování změn v ocenění (pokud nějaké jsou),
- daňová analýza a výpočet daně z příjmů PO – výpočet VH před zdaněním, výpočet daňových odpisů, určení daňových a nedaňových nákladů a výnosů, výpočet odčitatelných položek, výpočet daně z příjmů a sestavení přiznání,
- uzavření účetních knih – uzavření aktivních a pasivních účtů a převod zůstatků na Konečný účet rozvažný, převod a uzavření nákladových a výnosových účtů na Účet zisků a ztrát, přeúčtování VH a popř. zaúčtování podílu na VH u společníka (Šteker a Otrusinová, 2016), (Rubáková a Hrouda, 2013).

Další nezbytný úkon, který je podstatný, pokud účetní jednotka vypracovává účetní uzávěrku, je braní ohledu na účetní zásady a pravidla plynoucí z právních předpisů. ÚJ se musí řídit legislativními úpravami účetnictví České republiky, pokud její činnost probíhá na území tohoto státu (Sládková, 2009).

V České republice je legislativa následující:

- vyhláška Ministerstva financí k zákonu o účetnictví,

- zákon o účetnictví,
- české účetní standardy,
- interpretace Národní účetní rady,
- obecně uznávané účetní zásady (Skálová, 2016).

Další podrobnosti a postupy zhotovení účetní uzávěrky, budou vysvětlovány v následujících kapitolách bakalářské práce.

1.2 Účetní závěrka

Účetní závěrka se zabývá sestavením účetních výkazů, které nám podávají informace o podniku, konkrétně o jeho hospodaření. Účetní závěrka tvoří podstatný celek informací, díky nimž jsme schopní určit, jak se podniku vede a zda je schopný obstát v budoucnosti. Účetní jednotky tvoří účetní uzávěrku na základě zákona o účetnictví (Mladá Fronta, 2013).

Jak již bylo řečeno, je tvořena z účetních výkazů. Jsou to tyto účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- příloha (Šteker a Otrusínová, 2016).

Účetní závěrka se sestavuje v peněžních jednotkách a v české měně. Je nutné, aby byla věrná, tzn. aby její obsah odpovídal skutečnému stavu, dále srozumitelná a samozřejmě poctivá. Je to zapříčiněno tím, aby kdokoliv, kdo využívá informace z účetní závěrky, mohl činit rozhodnutí například v rámci fungování podniku (Dušek, 2018)

Účetní závěrka má konkrétní vlastnosti, které musí obsahovat. Jsou to:

- název ÚJ (jméno u FO, firma),
- sídlo (popř. bydliště u FO),
- identifikační číslo,
- právní formu ÚJ (popř. informaci, že je ÚJ v likvidaci),
- předmět podnikání nebo účel zřízení ÚJ,

- rozvahový den, k němuž se účetní závěrka sestavuje,
- okamžik sestavení účetní závěrky,
- podpisový záznam statutárního orgánu ÚJ (Dušek, 2018).

Účetní závěrka může být sestavena jako řádná, tzn. že je sestavená k poslednímu dni účetního období. Dále se může jednat o mimořádnou, tím pádem je účetní závěrka sestavená k jinému dni, než je poslední den účetního období. Může to být například den vstupu do likvidace nebo ÚJ zanikne povinnost vést účetnictví. Ještě jsou dva typy závěrky a tím je typ mezitímní (závěrka sestavená dle zvláštních právních předpisů v průběhu účetního období) a konsolidovaná. Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku má ÚJ, která je obchodní společností a je ovládající osobou. Je to vlastně závěrka, kde jsou majetkově propojené skupiny podniků (Šteker a Otrusinová, 2016).

2 SESTAVENÍ ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

Tato kapitola se zabývá podrobným postupem při sestavení účetní uzávěrky. Každá část je vysvětlena v určitých podkapitolách a naleznete zde i účtování některých účetních případů.

K sestavení účetní uzávěrky si ÚJ může udělat **harmonogram účetních prací**. Tento harmonogram je jí nápomocen, aby nezapomněla na nějaké důležité úkony a hlavně, aby je udělala ve správný čas. Součástí harmonogramu jsou tyto činnosti:

1. Přípravné práce – zde je důležité se věnovat vypracování směrnice pro účetní závěrku a inventarizace, kontrolovat náležitosti účetních záznamů a zaúčtování účetních případů, týkajících se běžného účetního období,
2. Inventarizace – určení inventarizační komise, provedení dokladových a fyzických inventur, s tím související vyhotovení inventurních soupisů a vypořádání se s inventarizačními rozdíly,
3. Uzávěrkové operace – v této části je nutné se zaměřit na zaúčtování rezerv, kurzových rozdílů, dohadných položek, časového rozlišení a dalších operací, které jsou specifikované v níže uvedené podkapitole,
4. Daňová analýza – výpočet výsledku hospodaření, identifikace daňově uznatelných a neuznatelných nákladů, výpočet a zaúčtování daně z příjmů,

5. Uzavření účetnictví – uzavření všech účtů, tzn. aktivní, pasivní, nákladové a výnosové, dále přeúčtování výsledku hospodaření,
6. Sestavení účetní závěrky – zde se jedná o výkazy a přílohy,
7. Zakončení prací – zpracování výroční zprávy, ověření závěrky auditorem a zveřejnění závěrky (Rubáková a Hrouda, 2013).

2.1 Inventarizace

Inventarizace je dalším krokem k sestavení účetní závěrky. ÚJ mají povinnost provádět inventarizaci dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a také dle zásady věrného a poctivého zobrazení informací účetní závěrky a v neposlední řadě na základě zásady opatrnosti. Inventarizační činnost je činnost, díky které zjišťujeme skutečný stav a porovnáváme ho se stavem v účetnictví. Zjišťují se také rozdíly mezi těmito stavy a poté je potřeba se s těmito rozdíly vypořádat a posléze je odstranit (Sládková, 2009).

Inventarizace je buď řádná nebo mimořádná. Řádná inventarizace se dále rozděluje na periodickou a průběžnou, přičemž při provádění periodické inventarizace si mohou stanovit ÚJ den, ke kterému skutečný stav zjišťují a který předchází rozvahovému dni a také mohou dokončit zjišťování skutečného stavu podle účetních záznamů, kde jsou uvedeny přírůstky a úbytky aktiv a závazků. Ještě je nutné zmínit, že při periodické inventarizaci mohou ÚJ zahájit inventuru nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem a ukončit nejpozději dva měsíce po rozvahovém dni (Inventarizace, 2018), (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

Průběžná inventarizace se provádí pravidelně během roku a její termín si stanoví sama ÚJ. Pokud v průběhu roku, zjistíme, že jsou zásoby nebo majetek nefunkční, nadbytečný, pro ekonomickou činnost firmy nevyužitelný nebo neopravitelný, můžeme jej průběžně prodat nebo zlikvidovat. O této skutečnosti musí být veden zápis a musí být udělen souhlas majitele podniku nebo odpovědné osoby. Jako další druh autorka uvádí mimořádnou inventarizaci, která se provádí pouze v mimořádných situacích, jako je např. živelná pohroma nebo pokud dochází k organizační změně v podniku. I tento druh se dále dělí na úplnou a dílčí mimořádnou inventarizaci. Tyto druhy rozlišujeme týká-li se mimořádná inventarizace všech složek majetku a závazků nebo jen některých (Inventarizace, 2018).

Podle § 29 odst. 3 zákona o účetnictví musí ÚJ prokázat provedení inventarizace. Povinnost se vztahuje na veškerá aktiva a závazky, a to po dobu 5 let po jejím provedení (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

2.1.1 Vymezení základních pojmů

S inventarizací úzce souvisí pojem **inventura**, což je proces zjišťování skutečného stavu majetku a závazků. Inventura může být dokladová nebo fyzická. Fyzická inventura, jak nám napovídá název, se provádí u hmotného majetku, popř. nehmotného majetku, kde tyto aktiva můžeme zvážit nebo přepočítat. Dokladová inventura, se realizuje u závazků a pohledávek nebo může být u ostatních položek majetku, u kterých není možné provést inventuru fyzickou (Sládková, 2009).

U dokladové inventury se posílají tzv. konfirmace. Což je potvrzení, že k 31.12. firma eviduje pohledávku nebo i závazek. Konfirmace jsou dokumenty, které se posílají dodavatelům, odběratelům, finančním úřadům, bankám a pojišťovnám. Tyto subjekty pak musí zaslat konfirmaci zpět a to většinou podepsanou, jako potvrzení o dané pohledávce nebo závazku.

KONFIRMACE ZÁVAZKŮ

V Město dne XX.YY.ZZZZ

Vážený obchodní přítel,

ve smyslu zákona o auditorech a v souladu s mezinárodními auditorskými standardy provádí náš auditor, společnost XY, s.r.o., ověření účetní závěrky naší společnosti.

Žádáme Vás proto o zaslání písemného seznamu nezaplacených pohledávek, které má Vaše společnost ve vztahu k naší společnosti ke dni 31.12.201x zaneseny v účetnictví.

Jakékoli rozdíly zjištěné mezi Vaším potvrzením a údaji v účetní evidenci naší společnosti budou předmětem okamžitého prověření.

V případě, že některé závazky byly již z naší strany uhrazeny, uveďte, prosím, datum úhrady.

Odpověď prosím zašlete obratem přímo našemu auditorovi na níže uvedené adresy. Je preferována elektronická forma (podepsané a naskenované dokumenty).

Předem děkujeme za včasné podání požadovaných informací.

Za společnost XY.

(podpis)

Jméno, funkce

Obrázek 1: Ukázka dokumentu Konfirmace závazků

Zdroj: (vlastní)

Dalším důležitým pojmem je **inventurní soupis**. Pokud ÚJ provádí inventarizaci, musí tuto skutečnost podložit účetním záznamem. Tato povinnost je také dána zákonem. Inventurní soupisy mají, jako skoro každý záznam, náležitosti, které musí obsahovat:

- musí zde být zaznamenány skutečnosti, že byla opravdu provedena fyzická nebo dokladová inventura a to tak, aby bylo možné jednoznačně určit zjištěný majetek a závazky,
- způsob zjišťování skutečných stavů,
- okamžik, kdy byla inventura zahájena a kdy ukončena,
- ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury,
- podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností a také podpisový záznam osoby, která odpovídá za provedení inventarizace (Sládková, 2009).

2.1.2 Postup inventarizace

Vzhledem k tomu, že nejdůležitější pojmy byly představeny a vysvětleny, se dále dostáváme k samotnému postupu inventarizace, který se skládá z několika částí.

1. Nejprve musíme zjistit přesný skutečný stav aktiv a závazků, tzn. děláme inventuru. Inventura, jak už je výše zmíněno, se zapisuje do inventurních soupisů, které mají určité náležitosti. Ještě jsme zmínili, že inventura je dokladová a fyzická.
2. Porovnáváme stav skutečný se stavem v účetnictví,
3. Zjišťujeme případné rozdíly, které nastaly porovnáním skutečného a účetního stavu. Tyto zjištěné rozdíly se nazývají inventarizační rozdíly a mohou to být např.:
 - Přebytek = skutečný stav je vyšší, než stav v účetnictví
 - Schodek = také ho můžeme nazývat manko a znamená to, že skutečný stav je nižší, než stav účetní
 - Skutečný stav = účetní stav, tzn. skutečný stav a stav účetní jsou stejné,
4. Dále se snažíme o prošetření a objasnění každého vniklého rozdílu a snažíme se určit, proč k těmto rozdílům došlo,
5. Poté, co zjistíme inventarizační rozdíly, se s nimi musíme vypořádat. Musíme provést takové účetní zápisy, abychom uvedli stav na účtech do shody se stavem skutečným. Přebytek se může zaúčtovat jako mimořádný výnos a manka dělíme z hlediska úhrady

na nezaviněná a zaviněná. Pokud za to nemůže odpovědný pracovník, ale je manko způsobeno např. živelnou pohromou, normou přirozených úbytků, atd., pak se jedná o manka nezaviněná. Jestliže má zaměstnanec (odpovědný pracovník) uzavřenou dohodu, kde je dané, že plně odpovídá za inventarizační rozdíly, pak hradí manko v celé výši,

6. Posledním krokem je sepsání zápisu, ve kterém se vyčíslí zjištěné rozdíly, uvedou se jména odpovědných osob a sepíše se postup, jak bylo vypořádáno s rozdíly (Rubáková a Hrouda, 2013), (Kovanicová, 2012).

2.1.3 Inventarizační rozdíly

V této podkapitole je znázorněné vykazování inventarizačních rozdílů u jednotlivých druhů majetku a závazů a také je zde vysvětlena norma přirozených úbytků.

Pokud se stane, že máme chybějící cenné papíry, tak je zapotřebí uvést tuto skutečnost na analytický účet. Nejčastěji to bývá účet Cenné papíry v umořovacím řízení. Co to vlastně znamená umořovací řízení? To je řízení, které by mohlo vést k obnově cenných papírů. V tomto případě je ještě dobré, vytvořit k tomuto analytickému účtu i opravnou položku (Sládková, 2009).

Inventarizační rozdíl, konkrétně mluvíme o situaci, kdy vznikne manko, u dlouhodobého majetku, který se odepisuje, se vykazuje ve výši zůstatkové ceny a tento majetek se vyřadí. Inventarizační rozdíly u majetku neodpisovaného, jedná-li se o manko, se určí jako jiné provozní náklady majetku se také vyřadí (Sládková, 2009).

Pokud se jedná o přebytek odepisovaného majetku, vypoví se tento rozdíl ve výši reprodukční pořizovací ceny jako DNM nebo DHM odpisovaný a příslušný účet oprávek k danému majetku. Jestliže se jedná o dlouhodobý majetek neodpisovaný, musí se zapsat inventarizační rozdíl jako dlouhodobý majetek neodpisovaný a také jako navýšení kapitálových fondů (Sládková, 2009).

Manka, která jsou zjištěná u zboží a materiálu se vykazují na účet 548 – Ostatní provozní náklady a majetek se vyskladní. U přebytku se naopak účtují na účet 648 – Ostatní provozní výnosy a majetek se naopak naskladní (Sládková, 2009).

Ještě je nutné zmínit přebytek nebo manko, které může vzniknout v pokladní hotovosti nebo ceninách (tj. stravenky, kolky, poštovní známky, atd.). V tomto případě, jedná-li se o schodek, je to evidované jako finanční náklady a samozřejmě snížení pokladní hotovosti nebo cenin.

V případě přebytku je to právě naopak, tzn. místo finančních nákladů, jsou finanční výnosy a nedojde ke snížení, ale k zvýšení stavu pokladni hotovosti a cenin (Sládková, 2009).

2.2 Zúčtování uzávěrkových operací

Abychom získali spolehlivý náhled finanční a také hospodářské situace účetní jednotky je zapotřebí do hospodářského výsledku zahrnout dlouhodobá i krátkodobá rizika a samozřejmě i možné ztráty ještě před jejich vznikem. Dále je nutné přiřadit náklady, výnosy, výdaje a příjmy k tomu období, kterého se věcně a časově týkají. V poslední řadě musíme zaúčtovat účetní případy, které už nastaly, ale stále k nim nemáme doklady (Štohl, 2014).

Za tímto účelem se provádí účtování účetních operací na konci účetního období, jinými slovy jsou to uzávěrkové operace. Co k těmto uzávěrkovým operacím patří si přiblížíme v následujících podkapitolách (Štohl, 2014).

2.2.1 Odpisy dlouhodobého hmotného majetku

Odpisy vyjadřují opotřebení hmotného dlouhodobého majetku. Člení se na daňové odpisy podle zákona o daních z příjmů a na účetní odpisy. Účetní odpisy si stanoví účetní jednotka sama na základě odpisového plánu. Účetní odpisy řešíme z hlediska času nebo výkonu. Pokud se zaměříme na hledisko času, tak to vychází z toho, jakou dobu byl majetek používán a počítají se na měsíce. U hlediska výkonu, je pro ÚJ podstatná výše výkonu. Může to být například počet ujetých kilometrů u automobilu (Daňové a účetní odpisy, 2018).

Daňové odpisy se počítají jako rovnoměrné nebo zrychlené. U rovnoměrných odpisů se zaměřujeme na sazbu u konkrétní odpisové skupiny. Odpisová skupina je dána zákonem o daních z příjmů a všeobecně lze říci, že v každé odpisové skupině je určitý druh majetku, který má danou dobu odpisování. Poté už podle vzorce počítáme rovnoměrné odpisy.

$$\text{Rovnoměrný odpis} = (\text{PC} * \text{roční odpisová sazba}) / 100$$

Pro zrychlené daňové odpisy je v zákoně o daních z příjmů podobná tabulka, jako u rovnoměrných. Opět se zaměříme na odpisovou skupinu a podle toho zjistíme příslušný koeficient, který použijeme pro výpočet zrychlených odpisů. Pro výpočet použijeme dva vzorce. První vzorec je pro výpočet zrychlených odpisů v 1. roce a druhý je určený pro 2. rok a další.

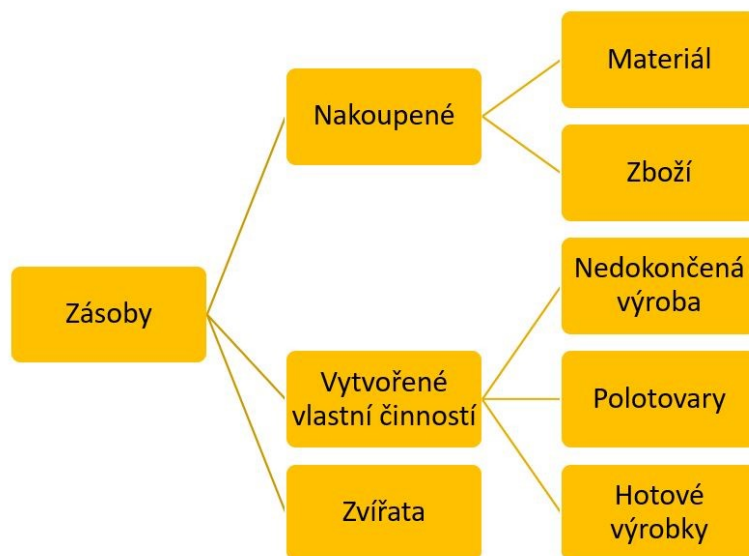
$$\text{Zrychlený odpis 1. rok} = \text{PC} / \text{koeficient pro první rok}$$

$$\text{Zrychlený odpis 2. rok a další} = (2 * \text{ZC}) / (\text{koeficient pro další roky-počet let odepisování})$$

2.2.2 Závěrečné operace u zásob

Nejdříve se zaměříme na vysvětlení, co jsou to vlastně zásoby. Za zásoby lze považovat vše, co nějakou dobu skladujeme a řadíme je do oběžného majetku. Je to velmi důležitá složka majetku v podniku, protože by podnik jinak nemohl vyrábět nebo poskytovat služby. Zásoby se díky činnosti podniku spotřebovávají nebo naopak vznikají (Kostihová, 2018).

Zásoby můžeme rozdělit do několika kategorií:

Obrázek 2: Členění zásob

Zdroj: (Kostihová, 2018)

Nyní se dostáváme k závěrečným operacím u zásob, které budou společné jak pro způsob A, tak pro způsob B:

- ÚJ má faktury, ale zásoby do konce roku nedošly \Rightarrow zásoby na cestě,

Tabulka 1: Materiál na cestě

Účetní případ		MD	D
1)	Přijatá faktura za nákup materiálu	111 501	321
2)	Nepřevzatý materiál do konce účetního období	119	111 501

3)	Příjem materiálu na sklad z minulého účetního období	112 501	119
----	--	------------	-----

Zdroj: (Šteker a Otrusínová, 2016)

- ÚJ obdrží dodávku zásob, ale dosud nemá fakturu. K tomuto případu používáme dohadné položky pasivní,

Tabulka 2: Dohadné položky pasivní

Účetní případ		MD	D
1)	Příjem zboží na sklad (způsob A)	132	131
2)	Zboží nevyfakturováno do konce účetního období (způsob A i B)	131 504	389
3)	Přijatá faktura na zboží z minulého účetního období (způsob A i B)	389	321

Zdroj: (Šteker a Otrusínová, 2016)

- další závěrečnou prací je porovnání výsledků inventury se stavem účetním nebo s operativní evidencí ⇒ výsledkem tohoto porovnání může být buď přebytek nebo manko,
- pokud vznikne manko, což znamená, že výsledky inventury jsou nižší, než máme stav účetní, porovnáváme ho s vnitropodnikovou směrnici normy přirozených úbytků a v rámci toho pak musíme inventurní rozdíl zaúčtovat,
- v poslední řadě je nutné posouzení účetní hodnoty zásob na skladě, kterou porovnáváme se skutečnou hodnotou zásob. Poté se rozhodne o možné tvorbě opravných položek či odpisu (Štohl, 2014).

2.2.3 Časové rozlišení

Výnosy jsou výstupy z podnikání, tzv. výkony účetní jednotky. Podstatnou částí výnosů jsou tržby za prodané zboží, výrobky, ale také za provedené služby. Výnosy se zpravidla účtují na straně D. Náklady jsou na rozdíl od výnosů vstupem do podnikání, protože musíme vynaložit náklady pro to, abychom mohli začít provozovat naši činnost. Náklady se zpravidla účtují na straně MD. Náklady a výnosy velmi ovlivňují VH účetní jednotky.

Náklady a výnosy je nutné zaúčtovat do období, podle věcné a časové souvislosti. Ke splnění tohoto požadavku máme právě časové rozlišení. U skutečností časového rozlišování musí jít určit částku (vynaloženou nebo získanou), věcný titul (tzn. čeho se týkají a k čemu se vztahují) a již zmiňované období, kterého se týkají. Tyto tři skutečnosti (podmínky) musí být splněny současně (Skálová, 2016), (Účty časového rozlišení a dohadné položky, 2013).

Ještě je potřeba dbát na rozdíly mezi náklady a výdaji a mezi výnosy a příjmy. Náklady nemusí znamenat úbytek finančních prostředků, zatímco výdaj ano. Např. pokud máme fakturu přijatou a ještě jsme ji nezaplatili, tak se jedná o náklad. Jakmile dojde k zaplacení faktury, tak máme výdaj. Samozřejmě může vzniknout i situace, kdy máme výdaj a náklad zároveň a k tomu dochází, pokud zaplatíme v hotovosti. Podobně je tomu i u výnosů a příjmů. Výnos neznamená, že máme finanční prostředky na účtu, ale příjem ano (Štohl, 2015).

Pro časové rozlišení jsou používány tyto účty:

- 381 – Náklady příštích období
- 382 – Komplexní náklady příštích období
- 383 – Výdaje příštích období
- 384 – Výnosy příštích období
- 385 – Příjmy příštích období

V rámci účetní uzávěrky se musí u účtů 381-385 zkontrolovat, jestli souhlasí jednotlivé tituly časového rozlišení se skutečností. Tyto účty podléhají dokladové inventarizaci (Účty časového rozlišení a dohadné položky, 2013), (Štohl, 2015).

2.2.4 Dohadné položky

Obecně se dohadné účty používají u pohledávek a závazků. Do dohadných položek patří účty 388 – Dohadné účty aktivní a 389 – Dohadné účty pasivní. Pokud je případ, který nejde zaúčtovat jako běžnou pohledávku, i když výnos v předpokládané výši věcně i časově souvisí s účetním obdobím, používáme účet 388. Příkladem může být pohledávka za pojišťovnou následkem pojistné události. Pojišťovna odhadla částku, ale do data uzavírání účetních knih nepotvrdila skutečnou částku a pojistná náhrada nebyla poskytnuta (Skálová, 2016).

Dohadné položky pasivní používáme v případě, že je dosud nevyúčtovaný závazek, který vznikl z nákladu daného účetního období. Zjištění skutečné výše nákladu nastane až v období

následujícím. Jsou to například závazky za dodavateli, kteří již splnili svoji práci, ale ještě si za ní nevyúčtovali (Účty časového rozlišení a dohadné položky, 2013).

2.2.5 Rezervy

Možnou definicí rezervy je to, že si účetní jednotka tvoří určité zdroje, které by pokryly případné neočekávané výdaje v budoucnosti. U těchto výdajů je nezbytné, aby byl znám účel, za kterým rezervu tvoříme, musí být také pravděpodobné, že tyto výdaje nastanou, ale dosud není určeno datum nebo částka (Účty časového rozlišení a dohadné položky, 2013).

Rezervy jsou dlouhodobé cizí zdroje a členíme je na zákonné a ostatní (účetní). Zákonné rezervy jsou, již podle názvu, vymezeny v Zákoně o rezervách a jsou daňově uznatelné. Nejčastější zákonnou rezervou, kterou tvoří ÚJ je rezerva na opravy dlouhodobého hmotného majetku. Jako příklad dalších zákonných rezerv může autorka uvést rezervu na pěstební činnost, vypořádání důlních škod, odbahnění rybníka nebo rezervu na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů (Febmat, 2017), (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

Ostatní (účetní) rezervy jsou dány vnitropodnikovou směrnicí a jsou daňově uznatelné nebo neuznatelné. Slouží na pokrytí závazků nebo nákladů, u nichž je pravděpodobné, že nastanou. Mohou to být rezervy na důchody a podobné závazky, rezerva na daň z příjmů nebo rezervy na opravy a restrukturalizaci (Febmat, 2017), (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

Z hlediska účetní uzávěrky je nutné dbát na správné účtování rezerv. Podstatným krokem je zkontrolování rezerv při inventarizaci, abychom zjistili, zda souhlasí se stavem skutečným k 31.12. (Štohl, 2014).

2.2.6 Opravné položky

Zákon o účetnictví, konkrétně § 25 odstavec 3 uvádí, že ÚJ musí brát v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, týkající se závazů a majetků a tyto rizika a ztráty jsou ÚJ známy už od okamžiku sestavení účetní závěrky. Také uvádí, že ÚJ musí počítat i se snížením hodnoty, bez ohledu na to, je-li výsledkem hospodaření zisk nebo ztráta. Z tohoto je patrné, že by ÚJ měla tvořit opravné položky. (Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví, 1991).

Opravné položky mají za úkol upravit ocenění aktiva v případě, že se zjistí, že došlo k přechodnému snížení ocenění tohoto aktiva. Dále je nutné podotknout, že opravné položky se nesmí

používat na zvýšení hodnoty aktiv, jelikož to není v souladu se zásadou opatrnosti. Zásada opatrnosti spočívá v tom, že se do účetnictví a do výše zisku zahrnují veškerá předpokládaná rizika, ztráty a znehodnocení majetku, i když tyto skutečnosti ještě nenastaly a jejich výši nemůžeme zjistit. Můžeme tedy říci, že jde o to, abychom nepodceňovali závazky, a naopak nenadhodnocovali aktiva. (Kovanicová, 2012), (Az data účetnictví, 2015).

Opravné položky je možné tvořit k zásobám, dlouhodobému majetku a k pohledávkám. Při tvorbě OP je potřeba se řídit nejen zásadou opatrnosti, ale také zásadou, že OP nesmí mít aktivní zůstatek a nelze vytvářet rezervu a opravnou položku současně. Dalšími podmínkami pro vytvoření opravných položek jsou:

1. skutečná hodnota sledovaných aktiv je nižší než účetní hodnota,
2. snížení sledovaného aktiva není trvalé (Štohl, 2014).

2.2.7 Kurzové rozdíly

Kurzové rozdíly vznikají, pokud podnikatel spolupracuje nebo vstupuje do styku se zahraničními obchodními partnery a tím je nucen používat cizí měnu, tzn. měnu přijímá a vydává, ať už v hotovosti nebo prostřednictvím devizového účtu. Také ale vznikají tehdy, kupuje-li nebo prodává-li ÚJ dlouhodobý nebo krátkodobý majetek v cizí měně (Kovanicová, 2012).

Kurzové rozdíly ke konci rozvahového dne, tedy ke dni sestavení účetní závěrky, musíme přepočítat dle aktuálního devizového kurzu ČNB. Kurzové rozdíly, které zjistíme k rozvahovému dni se zapisují a zobrazují prostřednictvím výsledkových účtů kurzových zisků a kurzových ztrát. Kurzové ztráty jsou pod účtem 563 a kurzové zisky je účet 663. Jsou zde ale určité výjimky. Jako dobrý příklad můžeme použít část dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku, tzn. podíly a cenné papíry. U těchto aktiv se kurzové rozdíly neprojeví prostřednictvím výše zmíněných účtů, ale jsou součástí ocenění těchto aktiv. U některých se kurzové rozdíly zobrazují dokonce rozvahově, namísto výsledkových účtů (Kovanicová, 2012).

2.2.8 Odpis pohledávek

Pokud dojde k trvalému snížení hodnoty pohledávky, tzn. víme, že pohledávka nebude zaplacená, netvoří se opravné položky, ale provádí se rovnou odpis pohledávky. Daňový odpis pohledávky lze provést pouze na základě podmínek, které jsou uvedeny v § 24 odst. 2 písm. y)

zákona o daních z příjmů. O daňový odpis pohledávky se jedná v situacích jako je konkurz, úmrtí, exekuce, dražba, likvidace apod. (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

Daňový odpis pohledávky lze provést i u pohledávky, která splňuje podmínky dané v zákoně o rezervách s výjimkou, že se jedná o pohledávku s jmenovitou hodnotou vyšší než 200 000 Kč a od její splatnosti uplynulo méně než 18 měsíců. Daňový odpis lze také uplatnit do výše daňové opravné položky. V jiných případech si odpis pohledávky uplatnit na daních nemůžeme, tzn. je nedaňový (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

Pro lepší porozumění autorka uvádí příklad, ve kterém počítáme s pohledávkou v hodnotě 100 000 Kč.

Tabulka 3: Příklad odpis pohledávky

Text	Částka	MD	D
Tvorba účetní opravné položky ve výši 100 %.	100 000 Kč	559	391
Tvorba daňové opravné položky po 18 měsících ve výši 50 % a zrušení odpovídající části účetní opravné položky.	50 000 Kč 50 000 Kč	558 391	391 559
Tvorba daňové opravné položky po 30 měsících ve výši 100 % a zrušení účetní opravné položky.	50 000 Kč 50 000 Kč	558 391	391 559
Odpis pohledávky před promlčením (36 měsíců) a zrušení opravné položky.	100 000 Kč 100 000 Kč	546 391	311 558

Zdroj: (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018)

2.3 Daň z příjmu

Pokud ÚJ provedla všechny operace související s uzavřením účetního období jako je inventarizace a zaúčtování všech potřebných vztahů, zbývá ještě zaúčtování daně z příjmu. Daň z příjmu rozdělujeme na daň z příjmu splatnou a odloženou. Podrobnějším popsáním se budeme zabývat v níže uvedených podkapitolách (Sládková, 2009).

Co se týká daně z příjmu obecně, tak je to náklad běžného účetního období a je dána procentem, konkrétně se jedná o 19 % daň z příjmu právnické osoby. Vzhledem k tomu, že je to daň, tak to vyjadřuje povinnost vůči státu. Je to povinnost úhrady této daně. Abychom zjistili základ

daně, musíme vycházet z účetního výsledku hospodaření před zdaněním. To můžeme charakterizovat jako výnosy – náklady a výsledkem je zisk nebo ztráta. Pokud je výsledkem hospodaření ztráta, tak se daň z příjmu nepočítá (Kovanicová, 2012).

2.3.1 Odložená daň

Odložená daň je spíše takový termín, sloužící k tomu, aby účetnictví podávalo věrný a poctivý obraz a také aby dodržovalo zásadu opatrnosti. Odloženou daň účtují účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu, jinými slovy jsou to účetní jednotky, kterým vznikla povinnost auditu. Dále jednotky, které tvoří konsolidační celek (tj. účetní jednotky, které sjednocují majetek a závazky a dosažené hospodářské výsledky). V poslední řadě o odložené dani účtují jednotky, které to chtějí dobrovolně (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018), (Bohdalová, 2016), (Šebestíková, 2009).

Rozlišujeme, zda se jedná o daňovou pohledávku nebo závazek. Tyto skutečnosti zjistíme součinem rozdílu mezi účetní a daňovou základnou a sazby daně z příjmu. Nyní se zaměříme na případy, ve kterých vznikne odložený daňový závazek:

- jsou vyšší daňové odpisy než účetní odpisy,
- nezaplacená faktura vystavená za smluvní penále a úroky z prodlení (Bohdalová, 2016).

Následují případy, ve kterých naopak vznikne odložená daňová pohledávka:

- s odpisy je to právě naopak – tzn. účetní odpisy jsou vyšší než daňové,
- nevyužitá daňová ztráta,
- účetní rezerva,
- opravné položky,
- nezaplacená faktura přijatá za smluvní penále a úroky z prodlení (Bohdalová, 2016), (Fučík&Partneři, 2016).

V následující tabulce je vyobrazené účtování odložené daňové pohledávky a odloženého daňového závazku. U obou případů účtujeme na účet 592 – Daň z příjmů odložená a 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka. Rozdíl je pouze ve stranách MD a D.

Tabulka 4: Odložený daňový závazek a pohledávka

Text	MD	D
Odložený daňový závazek	592	481
Odložená daňová pohledávka	481	592

Zdroj: (Bohdalová, 2016)

2.3.2 Daň z příjmu splatná

Tato daň je podrobně popsána v zákoně o daních z příjmů. U této daně předpokládáme, že pokud vznikne přeplatek na dani, znamená to pro podnik přísun finančních prostředků a pokud vznikne daňová povinnost, tak naopak podnik musí poskytnout finanční prostředky na zaplacení vniklé povinnosti (Fučík&Partneři, 2016).

Splatná daň se počítá z účetního výsledku hospodaření před zdaněním, který se pak upravuje o jednotlivé položky, např. zde řešíme daňově uznatelné a neuznatelné náklady. K účtování o této dani využíváme účtů z účtové skupiny 59 – Daně z příjmů (Fučík&Partneři, 2016), (Svaz účetních České republiky, z.s., 2018).

K určení výše daně je nápomocný vzorec, který názorně ukazuje veškeré úkony a samozřejmě i posloupnost těchto úkonů.

Tabulka 5: Vzorec pro výpočet daně z příjmů PO

Součet šesté účtové třídy (výnosy) – součet páté účtové třídy (náklady)
Hrubý účetní výsledek hospodaření
+ daňově neuznatelné náklady
- výnosy, které nevstupují do základu daně a částky, které snižují daňový základ
Základ daně před úpravou
- daňová ztráta z minulých let
- výdaje na výzkum a vývoj
Základ daně po úpravě
- dary a položky snižující základ daně dle § 20 zákona o daních z příjmů
Upravený základ daně – zaokrouhluje se na 1 000,- dolů

* sazba daně z příjmů 19 %
Daň z příjmů PO
- slevy na dani dle § 35 zákona o daních z příjmů
Daňová povinnost po slevě

Zdroj: (Výpočet daňové povinnosti k dani z příjmů právnických osob, 2013), (Daňové zákony, 2017)

Ve výpočtu jsou uvedené neuznatelné náklady, proto je zapotřebí si vysvětlit, co jsou to vlastně tyto náklady. Jsou to náklady, které jsou detailněji popsány v § 25 zákona o daních z příjmů. Obecně ale můžeme říci, že to jsou náklady, které nesouvisí s předmětem podnikání a nejde o náklady vynaložené na dosažení příjmů. Mohou to být např. náklady na reprezentaci, vyplácené podíly na zisku, dary, úroky, manka a provozní škody, tvorba a čerpání ostatních rezerv a opravných položek nebo také pokuty a penále (Daňové zákony, 2017), (Výpočet daňové povinnosti k dani z příjmů právnických osob, 2013).

2.4 Výsledek hospodaření a jeho rozdělení

V předchozí kapitole je ze vzorce pro výpočet daně z příjmu právnických osob parné, že pro výpočet daňové povinnosti vycházíme z hrubého účetního výsledku hospodaření, který můžeme definovat jako rozdíl výnosů a nákladů. Pokud ale od tohoto výsledku hospodaření odečteme vypočítanou daň, tak dostaneme disponibilní výsledek hospodaření, se kterým pak můžeme dále nakládat.

Ne vždy je výsledkem hospodaření zisk, může to být ztráta, ale i se ztrátou lze disponovat. O tom, jak společnost naloží se zjištěným výsledkem hospodaření rozhoduje valná hromada. Jako první možnost, autorka vysvětlí, jaké jsou možnosti rozdělení zisku. Vzhledem k tomu, že kapitálové společnosti (společnost s ručením omezeným a akciová společnost) musí povinně tvořit rezervní fond, je právě přiděl do tohoto fondu první možností. Dalšími možnostmi jsou: úhrada ztráty z předchozích let, k výplatě dividend, podílů společníků nebo tantiém, k výplatě odměn jednatelů a členů dozorčí rady, k převodu do základního kapitálu nebo rozdělení do fondů ze zisku (Šebestíková, 2009).

Jako u zisku se rozhoduje také i o vypořádání ztráty. Toto vypořádání musí být ve shodě podle obchodního zákoníku, společenskou smlouvou atd. Způsobů úhrady ztráty je poměrně hodně. Pokud má společnost dostatek vlastních zdrojů, lze ztrátu uhradit. K tomu můžeme využít rezervní fondy nebo z nerozděleného zisku minulých let nebo jako třetí možnost, z ostatních

fondů, které jsou tvořené ze zisku. Pokud společnost nemá dostatek vlastních zdrojů a rozhodne se, že ztráta zůstane neuhrazena, resp. se ztráta bude hradit ze zisku budoucích let, musí se zaúčtovat na vrub účtu 429 – Neuhrazená ztráta minulých let (Kovanicová, 2012), (Šebestíková, 2009).

2.5 Uzavírání účetních knih

Má-li ÚJ zaúčtované všechny účetní případy včetně daně z příjmů splatné, popř. odložené, může začít s uzavíráním účetních knih k poslednímu dni účetního období. Celý tento proces probíhá tak, že musíme zjistit obraty stran MD a Dal jednotlivých syntetických účtů. Dále je nezbytné zjistit konečné zůstatky u aktivních a pasivních účtů a také u výsledkových účtů což jsou účty nákladové a výnosové. Dalším krokem je zjištění základu daně z příjmů a také výpočet daňové povinnosti. Poté se už zaměřujeme na převod nákladových a výnosových účtů na účet 710 – Účet zisků a ztrát. Na tomto účtu se zjistí i výsledek hospodaření (Skálová, 2016), (Kovanicová, 2012).

Pokud jsou splněny výše uvedené kroky, dostáváme se k samotnému uzavření účetnictví. Nejdříve je zapotřebí převést zůstatky rozvahových účtů do závěrkového účtu 702 – Konečný účet rozvažný. Poté už jen převést zůstatky účtu 710 – Účet zisků a ztrát na účet 702 – konečný účet rozvažný, který se tím vyrovná. Na základě údajů z těchto dvou účtů se sestaví účetní závěrka (Skálová, 2016), (Kovanicová, 2012).

Po této poslední fázi se přechází k vyhotovení účetní závěrky, která se skládá z několika částí a to podle § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Tím už se v této bakalářské práci zabývat autorka nebude. Pokud to ale autorka shrne, tak se jedná o vyhotovení účetních výkazů, jako je rozvaha, výkaz zisků a ztrát a příloha. Ještě lze účetní uzávěrku doplnit o přehled o peněžních tocích, tzv. Cash-flow a přehled o změnách vlastního kapitálu.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

Pro praktickou část bakalářské práce si autorka zvolila podnik, který se specializuje na montáže regálových systémů v zahraničí, protože již od jeho vzniku s ním autorka spolupracuje na základě dohody o provedení práce. Po konzultaci s vrcholovým managementem společnosti, se autorka rozhodla, název podniku neuvádět, proto se bude dále používat výraz „společnost XY, s.r.o.“. Cílem praktické části je zaměřit se na sestavení účetní uzávěrky v praxi. Konkrétně se účetní uzávěrka bude sestavovat na rok 2017. Bohužel ne všechny podklady a dokumenty byly autorce poskytnuty, proto v určitých případech bude uvedena vlastní tvorba dokumentů.

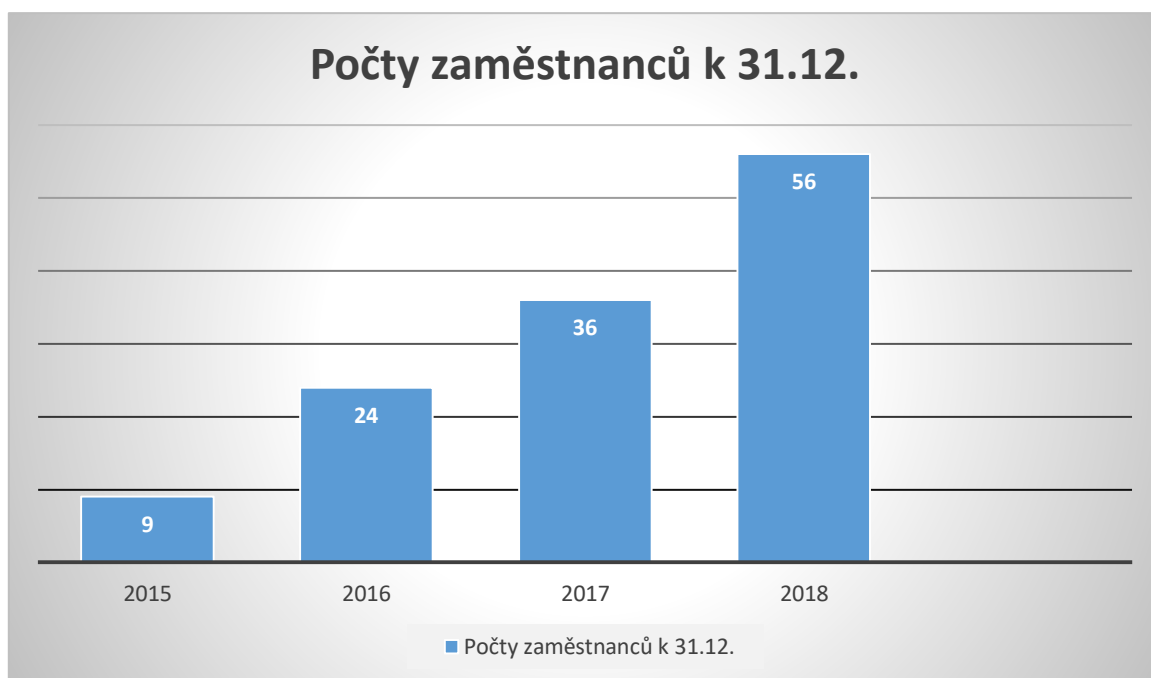
3.1 Představení podniku

Myšlenka samostatného podniku vznikla na základě skutečnosti, že zakladatel společnosti pracoval u konkurenční firmy jako supervizor montáže regálových systémů. Důvodem k odchodu z konkurenční firmy byla její reorganizace. Reorganizací je v tomto případě myšleno to, že nastala změna v osobě ředitele, který kompletně změnil chod společnosti a pokrivil pracovní prostředí.

Společně se zakladatelem společnosti XY, s.r.o., odešla z konkurenční společnosti i nynější ředitelka společnosti, která pracovala v kanceláři jako manažer finančního oddělení. Ta odešla ze stejných důvodů.

Díky výše zmíněné reorganizaci a přátelství mezi bývalou manažerkou a supervizorem došlo k nápadu, že si založí vlastní společnost na montáž regálových systémů. Společnost XY, s.r.o. tedy vznikla 9. dubna 2014 se sídlem v Pardubicích.

XY s.r.o. se řadí z hlediska zaměstnanců do středních podniků. Nyní zde pracuje 67 zaměstnanců, včetně 7 technicko-hospodářských pracovníků. V následujícím grafu jsou znázorněny počty zaměstnanců k 31.12. od roku 2015 – 2018. Rok 2014 tam není zahrnut, protože společnost sice vznikla 9. 4. 2014, ale mzdová účetní autorce poskytla údaje pouze od roku 2015 a rok 2019 zde zaznamenán také není, protože v grafu jsou počty zaměstnanců k datu 31.12. Z grafu je patrné, jak se společnost rok od roku vyvíjela, co se tedy týká počtu zaměstnanců. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně novou firmu na trhu, je logické, že počty zaměstnanců každým rokem rostou. Společnost XY, s.r.o. chce mít do budoucna maximálně 100 zaměstnanců a dál už se rozvíjet z tohoto hlediska nechce. Důvodem je zachování „rodinné atmosféry“.

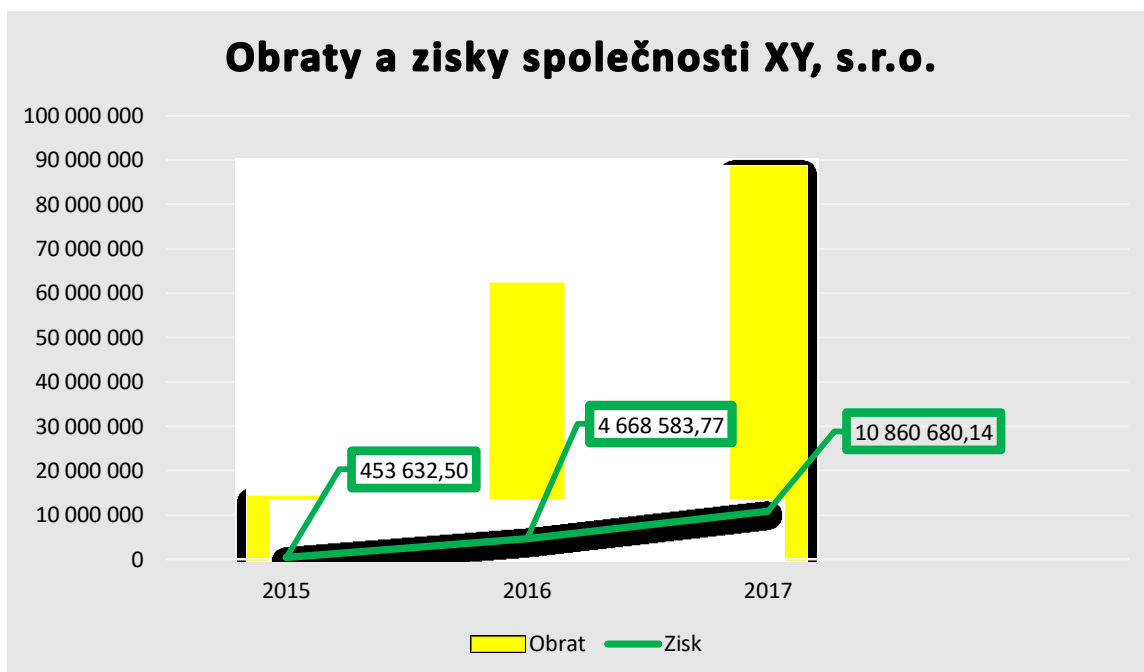
Obrázek 3: Graf- Počty zaměstnanců k 31.12

Zdroj: (vlastní – upraveno podle firemních dokumentů)

Vzhledem k tomu, že český trh není pro montáž regálových systémů tak velký a v Pardubicích je vysoká konkurence, pohybuje se firma převážně na zahraničním trhu. Zahraničním trhem se ale v tomto případě myslí pouze státy Evropské Unie (dále jen „EU“). Je to zapříčiněno tím, že poskytovat služby mimo EU je náročnější a více spojené s přísnějšími podmínkami a legislativními omezeními, což je pro společnost nevýhodné.

Zákazníci společnosti jsou velké nadnárodní podniky s pobočkami po celé Evropě. Tyto organizace kontaktují společnost XY, s.r.o., aby jim na základě předpřipravené projektové dokumentace smontovala regálové konstrukce. Každý projekt je jiný a vzhledem k lokalitě daného projektu je odlišná i dokumentace pracovníků. Na jednom projektu je více firem, které se specializují na práce, které posuzovaný podnik nevykonává.

Dále by tu autorka ráda zaznamenala obraty a zisky společnosti XY, s.r.o. od roku 2015 po rok 2017. Obraty i zisky jsou zde uvedené v českých korunách. Je nutné zdůraznit, že obrat jsou veškeré příjmy společnosti. Zisk je rozdíl mezi výnosy a náklady. Autorka nemohla zaznamenat údaje z roku 2018, protože zisk není v tuto chvíli ještě znám, a to z toho důvodu, že se dosud neodevzdalo daňové přiznání pro tento rok.

Obrázek 4: Graf – Obraty a zisky společnosti XY, s.r.o.

Zdroj: (vlastní - upraveno podle vnitropodnikových dokumentů)

Z grafu je patrné, že společnost je nyní v růstové fázi. Rostou obraty, což ale pro podnik znamená, že bude ziskový. Každopádně v této společnosti roste i zisk. Společnosti se velmi dobře daří a pro rok 2018 očekávají ještě nárůst zisku. S ohledem na stáří podniku, je zisk poměrně velký. Ale je nutné zohlednit, že se podnik nechce nadále rozrůstat a chce zachovat maximální počet zaměstnanců 100, lze očekávat, že zisk v následujících letech už tak razantně neporooste.

3.1.1 SWOT analýza

Společnost nemá vyhotovenou SWOT analýzu, a proto se ji autorka rozhodla, na základě svých informací a zkušeností s podnikem, vytvořit. SWOT analýza je analýza vnějšího a vnitřního prostředí a konkrétně se tedy jedná o silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Silné stránky společnosti by se měly nadále zdokonalovat a vylepšovat a u slabých stránek bychom měli hledat důvody, proč máme tyto slabé stránky a postupně se dostávat k řešení a eliminování těchto slabých stránek. Řešením se myslí to, jak z těchto slabých stránek vytvořit ty silné nebo je alespoň vylepšit.

Tabulka 6: SWOT analýza společnosti XY, s.r.o.

SILNÉ STRÁNKY - STRENGTHS	SLABÉ STRÁNKY - WEAKNESSES
<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitně odvedená práce - Přátelský kolektiv - Kvalifikovaní zaměstnanci - Široký sortiment regálových systémů 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoká fluktuace zaměstnanců - Vnitropodniková komunikace - Inovace - Vysoké náklady
PŘÍLEŽITOSTI - OPPORTUNITIES	HROZBY - THREATS
<ul style="list-style-type: none"> - Proniknutí na nový trh - Nové typy regálových systémů - Školení pro zaměstnance - Rozvoj technologií 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurence - Změna legislativy - Ztráta zákazníka nebo dodavatele

Zdroj: (vlastní)

Pokud se zaměříme na vnější prostředí, tak se jedná o příležitosti a hrozby. Hrozby jsou faktory, které podnik nemůže moc ovlivnit. Příležitostí by měl podnik využít, protože se tím zdokonaňuje a vylepšuje své postavení na trhu.

4 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA VE VYBRANÉM PODNIKU

Organizace XY, s.r.o. vede účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví a ostatními vyhláškami a nařízeními. Po konzultaci s externí firmou, která má na starosti vedení účetnictví, se autorka dozvěděla, že v podniku není žádná vnitropodniková směrnice, která by znázorňovala Harmonogram účetní závěrky. Proto se autorka rozhodla, že vyhotoví návrh, jak by tento dokument mohl vypadat.

Tabulka 7: Harmonogram účetní závěrky

<p>Společnost XY, s.r.o., Pardubice, IČO</p> <p>Účetní směrnice – Harmonogram účetní závěrky</p>
<p>Tato směrnice obsahuje uzávěrkové účetní operace a daňové přiznání z titulu zaměstnavatele. Uvedené datumy jsou pouze orientační.</p>

Datum	Text
Inventarizace	
25.01.	Dokladová inventura
26.01.	Fyzická inventura
Uzávěrkové operace	
27.01.	Rezervy
29.01.	Kurzové rozdíly
02.02.	Časové rozlišení
05.02.	Dohadné položky
10.02.	Odpis pohledávek
13.02.	Zásoby
Modifikace účetního VH na daňový základ a vyhotovení daňového přiznání	
05.03.	Zjištění účetního VH
10.03.	Daňová analýza, výpočet daně z příjmu PO
12.03.	Sestavení účetních výkazů
15.03.	Zveřejnění daňového přiznání
17.03.	Uzavření účetních knih
21.03.	Daňové přiznání

Zdroj: (vlastní)

Tento harmonogram účetní závěrky je pouze orientační a vytvořený pouze jako vzor a možný návrh pro společnost XY, s.r.o. Autorka si myslí, že je pro účetní v podniku dobré mít vyhotovený tento dokument, pouze jako pomůcku při vyhotovení účetní závěrky a uzávěrky a to z důvodu včasného vykonání jednotlivých úkonů.

V následujících kapitolách se autorka zaměří na účetní uzávěrku za rok 2017. Informace jsou čerpány z rozhovorů s externí firmou, která používá pro vytvoření účetní uzávěrky a závěrky informační systém POHODA.

4.1 Inventarizace

Inventarizace je proces, který se v podniku provádí vždy jednou ročně ke konci účetního období. Podnik nemá pokyny k inventarizaci řešené přímo směrnicí. Inventarizační komisi si určí jednatel podniku vždy před začátkem provádění inventury. Inventurní soupisy nejsou přímo v účetním programu, ale majetek a závazky se zaznamenávají do Excelového souboru, kde jsou o tom podrobně sepsány informace např. pořizovací cena, datum pořízení, doklad pořízení, datum zařazení do užívání, apod. Dá se říci, že jakmile se provádí inventura, což je porovnávání skutečného stavu se stavem v účetnictví, tak fyzickou inventuru má za úkol pracovník, který je zodpovědný za sklad a dlouhodobý hmotný majetek (např. automobily). Dokladovou inventuru provádí externí účetní firma.

4.1.1 Fyzická inventura

Fyzická inventura se v tomto podniku provádí zejména u účtů 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory, 211 – Pokladna, 213 – Ceniny a zásoby. Všechny tyto účty, kromě zásob, autorka postupně rozebere a popíše postup při inventarizaci v následujících odstavcích. Zásoby budou popsány v samostatné podkapitole Zúčtování uzávěrkových operací.

Jako první se autorka zaměří na účet **022**. Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje vše, co má větší pořizovací cenu než 40 000,- a dobu použitelnosti delší než jeden rok, u nehmotného dlouhodobého majetku je to nad 60 000,-. Společnost ale dlouhodobý nehmotný majetek nemá a proto se budeme zabývat pouze účtem 022. Na tomto účtu má společnost podle karty dlouhodobého majetku pro rok 2017 tento dlouhodobý majetek:

Tabulka 8: Sestava dlouhodobého hmotného majetku

Název	Inventární číslo	Pořizovací cena v CZK
Renault Trafic I.	15IM00001	548 752,00
Builder306-teodolit	15IM00002	145 148,00
Ford Transit Custom I.	15IM00003	598 509,08
Ford Transit Custom II.	15IM00004	563 191,73
Renault Trafic II.	15IM00005	561 900,83
Toyota Avensis	15IM00006	553 566,10

Renault Trafic III.	15IM00007	561 256,20
Renault Trafic IV.	16IM00001	560 247,95
Rotační laser	16IM00002	40 586,48
Renault Trafic V.	16IM00003	555 966,94
Toyota RAV4	16IM00004	503 011,56
Builder306-teodolit	16IM00005	132 591,50
Vrtací stroj	16IM00006	75 935,80
Builder306-teodolit	16IM00007	132 591,50
Fabia Combi	16IM00008	339 115,72
Renault Trafic Passenger VI.	16IM00009	555 966,94
Builder309-teodolit	17IM00001	100 000,00
Hliníkové lešení	17IM00005	40 000,00
Renault Trafic Passenger VII.	17IM00002	561 256,20
Renault Trafic Passenger VIII.	17IM00003	552 892,56
Renault Trafic Passenger IX.	17IM00004	552 878,52
Renault Kangoo č. 16	17IM00006	330 577,69
Renault Kangoo č. 17	17IM00007	330 577,69
Vrtací stroj	17IM00008	57 750,00

Zdroj: (vlastní – upraveno podle vnitropodnikových dokumentů)

Z této tabulky je patrné, že společnost vlastní převážně automobily a stroje, což je v rámci její hlavní činnosti, stavební činnosti, pochopitelné. Fyzická inventura u tohoto účtu 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory se provádí tak, že součet pořizovacích cen hmotného dlouhodobého majetku se musí rovnat se stavem na tomto účtu. Toto porovnání je v rámci definice inventury, porovnání skutečného stavu se stavem v účetnictví. Autorka tedy porovnávala stav účtu 022 z hlavní knihy podniku s pořizovacími cenami a zjistila, že stav se rovná, což je v pořádku. U obou případů je celková hodnota 8 954 270,54 Kč.

Další účet, u kterého se provádí fyzická inventura je účet **211** – Pokladna. Za pokladnu zodpovídá TOP management podniku, konkrétně paní ředitelka. Po konzultaci s ředitelkou podniku, bylo zjištěno, že veškeré peníze, které vydává za nějakým účelem (např. nákup drobného nářadí, pohonné hmoty, nákup pitné vody do kanceláře, apod.), jsou zapisovány do Excelu. V Excelu má vedenou tabulku, kde je zaznamenán den, kdy peníze vydává z pokladny, částka a komu jsou peníze vydány. Poté osoba, která dostala tuto hotovost je povinna odevzdat doklad, podle kterého si paní ředitelka zkontroluje, zda se mají nějaké peníze vrátit nebo naopak ne. Tento doklad se zapíše do tabulky, kde je vypsáno datum, částka a co bylo koupeno. Poté se jednou za 3 měsíce dělá tzv. výčetka, což je přepočítání peněz v pokladně. Spočítají se zvlášť bankovky a zvlášť mince. Stav v pokladně k 31.12. 2017 je zobrazený v následující výčetce.

Tabulka 9: Výčetka - pokladna

Suma	Počet kusů v pokladně	Celkem
5 000,-	1	5 000,-
2 000,-	0	0,-
1 000,-	8	8 000,-
500,-	6	3 000,-
200,-	11	2 200,-
100,-	5	500,-
50,-	3	150,-
20,-	14	280,-
10,-	9	90,-
5,-	18	90,-
2,-	26	52,-
1,-	4	4,-
Celkem:		19 366,-

Zdroj:(vlastní - upraveno podle vnitropodnikových dokumentů)

U toho účtu se porovnává Excelový soubor se stavem v pokladně, který je zjištěný výčetkou. Pokud vznikne manko, což znamená, že skutečný stav je menší než stav v účetnictví, pak musí

paní ředitelka tento rozdíl uhradit. Může se stát, že se zjistí i přebytek, ale to je méně pravděpodobné. Po konzultaci s TOP managementem autorka zjistila, že prozatím nebylo zjištěno manko ani přebytek a stav v pokladně vždy souhlasil se stavem v účetnictví.

Posledním účtem, který podléhá fyzické inventuře v tomto podniku je účet **213** – Ceniny. Za ceniny jsou považovány kolky, poštovní známky a stravenky. Poštovní známky jsou v účetnictví pod účtem 213 a stravenky, které dostávají pouze technicko-hospodářští zaměstnanci, jsou v podniku vedené pod analytickým účtem 213/1. Inventura probíhá obdobně jako u pokladny. Porovnává se skutečný stav (počet) stravenek a poštovních známek se stavem na příslušných účtech.

4.1.2 Dokladová inventura

Za pomoci dokladové inventury se zjišťují skutečné stavy majetku a závazků a to u předmětů, u kterých není možné provést fyzickou inventuru, tzn. není možné je přepočítat, zvážit, apod. Skutečný stav se prokazuje pomocí písemností, jako jsou faktury přijaté a vystavené, smlouvy, účetní doklady atd.

Skutečný stav by měl vždy souhlasit se stavem v účetnictví. Na základě zjištěných informací o podniku, se autorka dozvěděla, že se prozatím nestalo, že by dokladová inventura nebyla v souladu. Společnost XY, s.r.o provádí dokladovou inventuru zejména u těchto účtů:

- 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům,
- 311 – Odběratelé,
- 314 – Poskytnuté provozní zálohy,
- 315 – Ostatní pohledávky,
- 321 – Dodavatelé,
- 325 – Ostatní závazky,
- 331 – Zaměstnanci,
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění,
- 341, 342, 343 a 345 – Daň z příjmů, Ostatní přímé daně, Daň z přidané hodnoty a Ostatní daně a poplatky,

- 365 a 366 – Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace a Závazky ke společníkům ze závislé činnosti,
- 378 a 379 – Jiné pohledávky a Jiné závazky,
- 383 a 384 – Výdaje příštích období a Výnosy příštích období.

U účtu 082 se musí součet na tomto účtu rovnat součtu oprávek u odpisovaného majetku v kartách dlouhodobé majetku. Více informací k odpisům a oprávkám bude v kapitole uvedené níže. Ve výše uvedeném výčtu není zmíněn účet 221 – Bankovní účty a to z toho důvodu, protože se neinventarizuje. Pokud se chce účetní přesvědčit, zda jsou všechny operace v pořádku, lze si vytisknout výpis z bankovního účtu, kde jsou veškeré transakce přehledně znázorněny. Společnost má bankovní účet v korunách, ale i v eurech a librách.

Dalšími účty, které podléhají dokladové inventuře, jsou účty 311, 314, 315, 321 a 325. U těchto účtů se provádějí konfirmace. To je dokument, který se posílá jak odběratelům, tak dodavatelům kvůli potvrzení dluhu nebo pohledávky, který je splatný až po konci období. Posílá se proto, aby společnost podala informaci, že evidují u partnerské společnosti dluh nebo pohledávku. Tyto skutečnosti jsou zaznamenány v Knize závazků ke dni 31.12.2017 a v Knize pohledávek ke dni 31.12.2017. Z informací získaných od externí firmy, která provádí účetnictví pro společnost XY, s.r.o. autorka zjistila, že konfirmace se u této společnosti neposílají. Příklad konfirmace je uvedený v teoretické části této bakalářské práce. Pro vybranou společnost, by to mohlo vypadat podobně, a proto se autorka rozhodla, znovu tento příklad do této části nedávat. Inventura se neprovádí jen u neuhrazených závazků a pohledávek, ale při inventuře se kontroly všechny faktury a doklady a porovnávají se se stavem na výše zmíněných účtech.

Účty 331, 336, 342 a 366 jsou účty, které vykazují zůstatek z toho důvodu, protože platba nebyla zaplacená a bude se vyplácet až v lednu. Jsou to tedy mzdy za měsíc prosinec, které jsou vypláceny až v lednu následujícího roku, odvody zdravotním pojišťovnám a Okresní správě sociálního zabezpečení, daň ze závislé činnosti z mezd zaměstnanců a také mzda pro společníka.

Pokud vznikne nadměrný odpočet, tak bude vykazovat zůstatek i účet 343 – DPH. Pro podnik to tedy znamená, že mu bude finanční úřad vracet určitou částku. Jinými slovy je daň na vstupu vyšší než na výstupu.

378 je účet, na kterém jsou zaznamenány poskytnuté půjčky zaměstnancům a naopak účet 379 zaznamenává úvěry na dlouhodobý majetek. Ještě je výše zmíněné, že společnost inventarizuje i účty časového rozlišení. Tomu se ale autorka bude věnovat v níže uvedené kapitole.

4.2 Zúčtování uzávěrkových operací

V této podkapitole autorka popíše postup a průběh určité uzávěrkové operace. U některých operací podnik neposkytl autorce veškeré informace.

4.2.1 Odpis dlouhodobého majetku

Podle informací, zjištěných od externí firmy, která provádí v podniku XY, s.r.o. účetnictví, se autorka dozvěděla, že v podniku není žádná směrnice určující postup odpisování. Ve společnosti existují pouze odpisy daňové, které se dělají podle zákona o daních z příjmů. Způsob odpisování je rovnoměrný. V následující tabulce je znázorněný majetek společnosti, ale oproti tabulce č. 8 je zde uveden odpis pro rok 2017, namísto pořizovací ceny majetku.

Tabulka 10: Odpis dlouhodobého majetku pro rok 2017

Název	Inventární číslo	Odpis pro rok 2017 v CZK
Renault Trafic I.	15IM00001	122 098,00
Builder306-teodolit	15IM00002	32 296,00
Ford Transit Custom I.	15IM00003	133 169,00
Ford Transit Custom II.	15IM00004	125 311,00
Renault Trafic II.	15IM00005	125 023,00
Toyota Avensis	15IM00006	123 169,00
Renault Trafic III.	15IM00007	124 880,00
Renault Trafic IV.	16IM00001	124 656,00
Rotační laser	16IM00002	9 031,00
Renault Trafic V.	16IM00003	123 703,00
Toyota RAV4	16IM00004	111 921,00
Builder306-teodolit	16IM00005	29 502,00
Vrtací stroj	16IM00006	16 896,00
Builder306-teodolit	16IM00007	29 502,00

Fabia Combi	16IM00008	75 454,00
Renault Trafic Passenger VI.	16IM00009	123 703,00
Builder309-teodolit	17IM00001	11 000,00
Hliníkové lešení	17IM00005	4 400,00
Renault Trafic Passenger VII.	17IM00002	61 739,00
Renault Trafic Passenger VIII.	17IM00003	60 819,00
Renault Trafic Passenger IX.	17IM00004	60 817,00
Renault Kangoo č. 16	17IM00006	36 364,00
Renault Kangoo č. 17	17IM00007	36 364,00
Vrtací stroj	17IM00008	6 353,00

Zdroj: (vlastní - upraveno podle vnitropodnikových dokumentů)

Rovnoměrné odpisy jsou v tomto podniku počítány účetním systémem POHODA. Autorka se rozhodla udat postup, který by byl platný v případě, že by společnost musela počítat odpisy ručně, a ne za pomoci účetního systému.

Společnost XY, s.r.o. vlastní převážně automobily, které se řadí do odpisové skupiny 2, tzn. doba odpisu je stanovena na 5 let. Jako poslední dlouhodobý hmotný majetek má stroje, ty se řadí do odpisové skupiny 1, doba odpisu 3 roky. Poté, co je známa odpisová skupina, je zapotřebí se podívat do tabulky, kde jsou uvedené sazby pro jednotlivé odpisové skupiny. Dále už se postupuje podle příslušného vzorce. Vzorec pro výpočet rovnoměrných odpisů je uvedený v teoretické části této bakalářské práce, konkrétně v kapitole Odpisy dlouhodobého hmotného majetku.

Po přepočítání podle vzorce autorka zjistila, že všechny odpisy, které jsou uvedené v tabulce č. 10 a jsou vypočítány účetním systémem, jsou správné. Součet opravek neboli odpisů pro rok 2017 je stejný jako zůstatek na účtu 082, což je v pořádku.

4.2.2 Zásoby

Na základě informací od externí účetní se autorka dozvěděla, že společnost z povahy své činnosti pracuje s materiálem, který je připraven objednavatelem montáže neboli stavby a společnost sama zásoby materiálu netvoří.

Společnost účtuje vše hned do spotřeby, pokud se tedy nejedná o dlouhodobý hmotný majetek. Do spotřeby znamená na účet 501, ke kterému má vedené analytické účty. Konkrétně se jedná o účet 501/028, 501/100 a 501/300.

Na účtu 501/028 je drobný hmotný majetek. Jedná se o majetek, který nemá pořizovací cenu vyšší než 40 000 Kč, ale jeho pořizovací cena je vyšší než 5 000 Kč a doba použitelnosti je delší než jeden rok. Takto to má společnost určené. Směrnici o tomto nemají. Vzhledem k hlavní činnosti podniku se jedná o utahováky, vrtačky, nivelační přístroje apod. Všechny tyto drobný majetek se zaznamenává do Excelové tabulky, kde je udáno datum pořízení, inventární číslo a popis daného majetku. Tento majetek podléhá revizím a pokud se zjistí, že je neopravitelný nebo neplní své funkce, tak se ekologicky zlikviduje odvezením na sběrné dvory. Poté se už pak dělá inventarizace, a to tím způsobem, že skladník podle inventurního soupisu (Excelový soubor) kontroluje a postupně odškrťává vše, co je v pořádku. Na závěr se jen podepíše jako odpovědná osoba.

Účet 501/100 je materiál. Materiálem se myslí matičky, šrouby, klíče atd. Tento materiál se nepřepočítává a nezaznamenává. Společnost nakupuje takové množství materiálu, které se ihned spotřebuje. Posledním analytickým účtem je 201/300 což je spotřební režie, kde jsou zaznamenávány vrtáky a další nářadí jehož pořizovací hodnota je do 5 000 Kč. Tato režie je psána v Excelové tabulce spolu s drobným majetkem.

4.2.3 Časové rozlišení

Náklady a výnosy se musí účtovat do období, se kterým časově a také věcně souvisí, to ÚJ dodržuje. Posuzovanému podniku vznikají výnosy příštích období, výdaje příštích období a náklady příštích období. Ostatní účty časového rozlišení v roce 2017 nepoužila.

ÚJ provádí na základě smlouvy stavební a montážní práce. Mnohdy se stane, že stavba regálových konstrukcí začne před koncem roku a trvá až do období následujícího. V roce 2017 byly čtyři rozpracované zakázky, které se dokončovaly na začátku roku 2018. Všechny tyto zakázky jsou podle smluv o dílo fakturované předem – dílčí fakturace. V tom případě se jedná o výnosy příštích období, které se účtují na účet 384. Jednoduše řečeno jedná se o nedokončenou službu. Všechny stavby jsou zaznamenány v Rozpisu akcí, což je Excelový soubor. Jsou zde vypsány termíny dokončení zakázky, zahájení zakázky, název a mimo jiné počty pracovníků na stavbě.

Na účet 381 – Náklady příštích období se účtuje zejména nájemné placené dopředu, tzn. že společnost zaplatí nájemné například v prosinci, ale nájemné trvá až do následujícího období.

Nájemné tvoří velkou část nákladů společnosti, protože shánějí ubytování pro své pracovníky v zahraničí. Pokaždé se shání na jiném místě a také v odlišené zemi, a proto jsou velice rozdílné požadavky vlastníků bytů. Pokud chce majitel zaplatit předem, jedná se o účet 381, ale v opačném případě, tedy pokud je nájemné placeno zpětně, se jedná o výdaje příštích období tzn. účet 383. Typické jsou tyto účty i pro nájemné, které platí společnost za pronájem kanceláří a také i za energie.

Dále na základě informací od externí účetní se jedná i o vypůjčení automobilu. Společnost sice disponuje svými vozy, ale jsou situace, kdy si musí automobil zapůjčit od půjčovny. Firma má také v nákladech příštích období zaúčtované pojistky na automobily a vozíky.

4.2.4 Dohadné položky

Dohadné položky se v tomto podniku netvoří. Autorce to bylo odůvodněno tak, že dohadné položky souvisí s účty časového rozlišení. Dohadné položky se tvoří, pokud vznikne pojistná událost a není známa přesná výše částky od pojišťovny.

4.2.5 Rezervy

Společnost tvořila rezervu na opravy hmotného majetku podle zákona o rezervách ve výši 670 231 Kč. Od 1.1.2014 navíc nemá společnost povinnost tvořit zákonný rezervní fond. Tuto povinnost ukládal zákon o daních z příjmů v souladu s obchodním zákoníkem do 31.12. 2013.

4.2.6 Opravné položky

Společnost netvoří žádné opravné položky ani opravné položky k pohledávkám i když podle knihy neuhrazených pohledávek zde jsou evidovány pohledávky po splatnosti. Firma pravidelně sleduje stav neuhrazených pohledávek a odběratele upomíná o jejich uhrazení.

Než podnik uzavře smlouvu o dílo, své odběratele si důkladně prověří. Kritéria pro výběr odběratele jsou solventnost, spolehlivost a popřípadě recenze od jiných odběratelů. Také lze zjistit údaje o dané společnosti v obchodním rejstříku a v registru DPH, který je k dispozici na daňovém portálu. Na těchto stránkách lze zjistit například informace, zda společnost není v likvidaci a jestli spolehlivě platí daně a nemá daňové nedoplatky.

4.2.7 Kurzové rozdíly

Společnost má na základě hlavní činnosti odběratele a dodavatele z 60 % ze zahraničí. Odběratelé jsou velké nadnárodní společnosti, pro které podnik realizuje montáž regálových systémů a hlavními dodavateli jsou poskytovatelé mechanizace na stavbách a dodavatelé ubytovacích služeb pro podnikové zaměstnance.

Vystavené faktury za montážní služby jsou vedené v měně EUR nebo GBP. Úhrady za tyto faktury posílají odběratelé na firemní devizové účty taktéž vedené v EUR a GBP. Přijaté faktury od zahraničních dodavatelů jsou taktéž placeny přímo z devizových účtů. Ke dni účetní uzávěrky přepočte zůstatek na devizových účtech kurzem České národní banky vyhlášeným ke dni 31.12.

Vzhledem k tomu, že příjmy společnosti jsou převážně od zahraničních odběratelů, musí společnost vždy jednou do měsíce vyměnit peníze z devizových účtů vyměnit za CZK, aby měla na zaplacení mezd pro své zaměstnance. Společnost má všechny účty vedené u stejné banky a v internetové aplikaci má přístup ke všem svým účtům. Z devizových účtů si ve výhodnějším kurzu vymění v případě potřeby devizy za české koruny. Při těchto transakcích může vzniknout kurzový zisk nebo ztráta.

Kurzové ztráty účtuje podnik na účtu 563 a kurzové zisky na účtu 663. Na základě analytických účtů se autorka dozvěděla, že kurzové ztráty jsou mnohonásobně vyšší než kurzové zisky.

4.2.8 Odpis pohledávek

Vzhledem k informacím, které jsou uvedeny v podkapitole Opravné položky, nelze tvořit odpis pohledávek.

4.3 Daň z příjmu

Tato kapitola je rozdělena na daň odloženou a splatnou. Podnik účtuje a počítá pouze se splatnou daní. Více podrobněji je to popsáno v následujících podkapitolách.

4.3.1 Odložená daň

Podnik nemá povinnost účtovat o odložené daňové povinnosti, protože v roce 2017 nepodléhal auditu. Dalším důvodem, proč nepočítá odloženou daňovou povinnost je, že nepatří do konsolidovaného celku.

4.3.2 Daň splatná

Splatnou daň v podniku počítá účetní systém POHODA. Autorka se rozhodla, že výpočet daně více specifikuje a podrobně popíše jednotlivé částky ovlivňující základ daně. Pro výpočet daně právnické osoby vycházíme z účetního výsledku hospodaření ke dni 31.12.

K výsledku hospodaření, který byl 13 466 720 Kč, se musí přičíst daňově neuznatelné náklady, které jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření ve výši 250 214 Kč. Konkrétně jsou to náklady na reprezentaci ve výši 162 156 Kč a jiné provozní náklady v celkové výši 88 058 Kč. Dalším krokem by mělo být odečtení výnosů a příjmů, které nesnižují základ daně, ale v této společnosti se pro toto období nevyskytují. Tímto nám vyšel základ daně před úpravou, který činí 13 716 934 Kč.

Od základu daně před úpravou lze odečíst daňovou ztrátu z minulých let, dary a nárok na odpočet na podporu výzkumu a vývoje a podporu odborného vzdělávání, ale podnik žádnou z těchto položek neuplatňuje. Základ daně po úpravě je tedy stále stejný.

Základ daně po úpravě se zaokrouhlí na celé tisícikoruny dolů, což je tedy 13 716 000 Kč. Sazba daně z příjmu právnických osob je 19 %. Vypočtená daň je 19 % z 13 716 000 a to je tedy 2 606 040 Kč.

Vypočtená daňová povinnost lze snížit o slevy na dani podle § 35 zákona o daních z příjmů, což je v případě, pokud podnik zaměstnává osoby s různým stupněm zdravotního postižení. V tomto podniku žádné takové osoby nejsou, a proto je daňová povinnost zůstává 2 606 040 Kč.

Podnik v průběhu roku zaplatil na zálohách na daň z příjmů právnických osob 591 600 Kč. O tyto zálohy se poníží výsledná daňová povinnost a podnik doplatí v termínu do 30.06.2018 částku 2 014 440 Kč. Společnost má odklad daně, protože daňové přiznání pro ni sestavuje na základě plné moci daňový poradce. Jinak by musela daň uhradit do 31.03.2018 a taktéž v tomto termínu podat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob.

4.4 Výsledek hospodaření a jeho rozdělení

Účetní výsledek hospodaření, který ÚJ zná již před vyhotovením daňového přiznání, je na účtu 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení. Ve společnosti XY, s.r.o. je pouze jeden společník a o zisku rozhodl, že se převede na účet 428 – Nerozdělený zisk.

4.5 Uzavírání účetních knih

Uzavření účetních knih je v souladu se zákonem o účetnictví. Zůstatky rozvahových účtů se převedou na účet 702 – Konečný účet rozvažný a vypočítaná daňová povinnost se převádí z účtu 591 na účet 710.

Poté už ÚJ sestavuje výkazy, konkrétně rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Tyto výkazy jsou přílohou k daňovému přiznání a zveřejňují se na obchodním rejstříku u příslušného krajského soudu.

5 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Posuzovaná společnost je poměrně nový subjekt na trhu, ale i přesto se dá říci, že si vede velmi dobře. Stále se rozvíjí, je prosperující a je lídrem ve svém odvětví. I přes to jsou tu některé věci, které by chtěla autorka vyzdvihnout a podat návrh na jejich zlepšení.

Jako první věcí je Harmonogram účetní závěrky. Tento soupis společnost nemá a autorka se domnívá, že by vyhotovení tohoto soupisu bylo výhodou. Hlavním důvodem je přehlednost a posloupnost určitých aktivit. Účetní podniku má pak jistotu, že vše udělal ve správný čas a na nic nezapomněl.

Dalším nedostatkem jsou vnitropodnikové směrnice. Například u inventarizace by bylo pro podnik vylepšením, kdyby si stanovil směrnici, ve které by udal vždy inventarizační komisi, odpovědné osoby a veškeré pokyny k inventuře. Dále také může být směrnice ohledně způsobů odpisování majetku.

Co se týká inventury majetku, tak by ho společnost měla kontrolovat průběžně, aby případně mohla vyřadit majetek, který se například nevyužívá. Inventura pokladny je prováděna jednou za 3 měsíce. Vzhledem k tomu, že v pokladně nejsou velké částky, tak by se mohla dělat vždy ke konci měsíce. Průběžně by byl znám stav v pokladně a předcházelo by se případným nedorozuměním, které mohou vzniknout, pokud se kontroly provádějí za delší období.

Společnosti s ručením omezeným by měly rozesílat odsouhlasení neuhrazených závazků a pohledávek k rozvahovému dni 31.12. Jinými slovy se jedná o konfirmace. Posuzovaná společnost konfirmace neposílá, což je tedy další slabinou podniku. Autorka doporučuje tyto konfirmace posílat, protože až bude tato společnost podléhat auditu, tak je to jedna z částí, o kterou se auditor zajímá.

S budoucí povinností auditu také souvisí kontrola odpisů. Společnost počítá pouze daňové odpisy rovnoměrným způsobem, což v posuzovaném roce 2017 není špatně, ale do budoucna autorka doporučuje počítat i účetní odpisy. Podnik pak bude posuzovat rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy, přičemž tento rozdíl se nazývá přechodný. Z tohoto rozdílu se pak počítá odložená daň.

Nutné je vytknout i rezervy. Společnost tvořila rezervu na opravy hmotného majetku. To je daňově uznatelná rezerva. Tudíž tuhle tvorbu rezervy autorka shledává jako velmi pozitivní. Každopádně vzhledem k tomu, že společnosti vznikají rizika spojená s její hlavní činností, autorka doporučuje tvorbu rezervy na záruční opravy. Tato rezerva je daňově neuznatelná, ale v případě reklamací bude pro společnost výhodou. Odůvodněním je, že každá zakázka, která je vyhotovená společností XY, s.r.o. má určitou dobu, po kterou je v záruce. Na základě informací od TOP managementu jsou to 2 roky. Pokud tedy v tomto časovém rozmezí vznikne závada, společnost ji musí na své náklady odstranit, a proto by byla tato rezerva pro společnost vhodná.

Posuzovaný podnik má v plánu si postavit novou administrativní budovu, protože se podnikání rozvíjí a společnost roste a kapacity pronajatých prostorů nejsou dostatečné. Na základě této informace by byla možné využít rezervu na opravy administrativních a skladových budov. Toto je také daňově neuznatelná rezerva, ale pro případné poruchy nebo mimořádné události týkající se administrativní budovy, je vhodná.

Zaměstnavatelé, kteří mají více jak 25 zaměstnanců mají povinnost zaměstnat osoby se zdravotním postižením, a to sice v celkové výši 4 % ku podílu zaměstnanců. Společnosti to můžou řešit ale i odebráním výrobků či služeb od chráněné dílny, odvodem příslušné částky do státního rozpočtu nebo kombinací všech uvedených možností. Posuzovaná společnost řeší tuto situaci chráněnou dílnou. Každý rok si objednáva reklamní předměty, ale to je bohužel nedostačující, a proto musí zbytek peněžních prostředků odvést do státního rozpočtu. S tímto souvisí skutečnost, že společnost má v úmyslu postavit novou administrativní budovu. Za normálních okolností nemůže zaměstnávat osoby se zdravotním postižením, vzhledem k náročnosti práce, ale autorka doporučuje, zaměstnat osobu či osoby se zdravotním postižením v nové budově, např. v údržbě budovy nebo v údržbě pozemku. Osobou se zdravotním postižením se totiž nemyslí jen osoby s těžkým zdravotním postižením, ale také osoby v invalidním důchodu nebo osoby zdravotně znevýhodněné.

Posledním doporučením, i když ne tak důležitým, je rozdělení výsledku hospodaření. Společník společnosti XY, s.r.o. rozhodl převést výsledek hospodaření pouze na účet nerozděleného

zisku. Mohl by založit sociální fond, kam by se posílala přiměřená část ze zisku, která by se pak použila na různé aktivity pro zaměstnance nebo také i na poukázky. Autorka si myslí, že je to velmi dobrý způsob, jak motivovat zaměstnance.

ZÁVĚR

Účetní uzávěrka je nezbytnou součástí účetní závěrky. Musí se provést inventarizace, zúčtování uzávěrkových operací, výpočet daně, rozdělení výsledku hospodaření a uzavření účetních knih. Tento proces je potřebný k poctivému a věrnému zobrazení účetnictví podniku, ale je velmi náročný na čas a také je potřeba mít v tomto oboru určité znalosti. Samozřejmě to závisí na velikosti podniku. Vybraný podnik není velký, a proto je tento proces jednodušší než u velkých společností, je to také z důvodu menšího objemu dokladů a písemností.

Tato bakalářská práce se skládá ze dvou částí. První část byla teoretická, kde byly popsány veškeré výše zmíněné operace, které souvisí s účetní uzávěrkou. Všechny části byly podrobně popsány v jednotlivých kapitolách, kde byly také příklady účtování. V druhé části, praktické, bylo cílem zabývat se procesem a analýzou uzávěrkových operací ve vybraném podniku. Byl vybrán podnik, jehož hlavní činnost je poskytování montážních služeb v zahraničí.

Nejdůležitější částí práce byly návrhy a doporučení, kde autorka udává, co by se ve společnosti mohlo změnit a případně zlepšit. Celá tato práce je vyhotovena na základě informací z roku 2017, protože účetní uzávěrka a závěrka z roku 2018 ještě nebyla dokončena.

Díky spolupráci s vybranou společností si autorka udělala obraz, jak tento proces funguje v praxi, což považuje za velký přínos. Dále se zdokonalila ve znalostech o účetnictví, které by mohly být pozitivem do budoucna. Pozitivem je bylo i pro vybranou společnost, protože na základě návrhů a doporučení mohla vylepšit některé své postupy.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AZ DATA ÚČETNICTVÍ. 2015. *Zásada opatrnosti* [online]. [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: <https://www.az-data.cz/slovník/zasada-opatrnosti>
- [2] BOHDALOVÁ, M., 2016. Odložená daň. *Uctovani.net* [online] 29.06.2016. [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Odlozena-dan&idc=262>
- [3] ČESKO. Daňové zákony 2017. 1. vydání. Sagit, Ostrava. 352 s. ISBN 978-80-7488-195-4
- [4] ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: Sběrka zákonů České republiky. 1991, částka 107 s. 2802-2810. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <http://ftp.aspi.cz/opisspdf/1991/107-1991.pdf>
- [5] *Daňové a účetní odpisy* [online]. © 2018 [cit. 2019-03-23]. Dostupné z: <http://www.odpisy.estranky.cz/clanky/ucetni-odpisy/>
- [6] DUŠEK, J., 2018. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech*. 8. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 224 s. ISBN 978-80-271-0867-1
- [7] FEBMAT. 2017. *Rezervy a jejich členění* [online]. [cit. 2019-02-25]. Dostupné z: <https://www.febmat.com/clanek-rezervy-a-jejich-cleneni/>
- [8] FUČÍK&PARTNEŘI. 2016. *Splatná a odložená daň – 1. část*. Auditori - Daňoví poradci [online]. [cit. 2019-03-08]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/splatna-a-odlozena-dan-1-cast/>
- [9] *Inventarizace*. 2018. Maturitní Otázky. Vysokeskoly.cz [online]. [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/maturitniotazky/ucetnictvi/inventarizace>
- [10] KOSTIHOVÁ L., 2018. Účetnictví krok za krokem, 8. díl – Zásoby. *Uctovani.net* [online] 06. 06. 2018. [cit. 2019-01-24]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Ucetnictvi-krok-za-krokem-8-dil-Zasoby&idc=334>
- [11] KOVANICOVÁ, D., 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. vydání. Praha: BOVA POLYGON. 403 s. ISBN 978-80-7273-169-5

- [12] Mladá Fronta. 2013. *Co je to účetní závěrka?* [online]. Mladá Fronta, 20. 11. 2013 [cit. 2019-01-23]. Dostupné z: <https://firmy.finance.cz/zpravy/finance/243715-co-je-to-ucetni-zaverka/>
- [13] RUBÁKOVÁ, V., HROUDA, P., 2013. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2013*. 7. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 192 s. ISBN 978-80-247-4634-0
- [14] SKÁLOVÁ, J., 2016. *Podvojně účetnictví 2016*. 22. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. Účetnictví a daně (Grada). 182 s. ISBN 978-80-271-0031-6
- [15] SLÁDKOVÁ, E., MRKVIČKA, J., ŠRÁMKOVÁ, A., 2009. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. 1. vydání. Praha: ASPI, a.s. 452 s. ISBN 978-80-7357-434-5
- [16] SVAZ ÚČETNÍCH ČESKÉ REPUBLIKY, z.s., 2018. *Účetní závěrka podnikatelů*. Metodické aktuality 2018. 10. vydání. Garamon s.r.o. 72 s. ISBN 978-80-87367-92-6
- [17] ŠEBESTÍKOVÁ, V., 2009. *Účetní operace kapitálových společností*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 293 s. ISBN 978-80-247-2760-8
- [18] ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M., 2016. *Jak číst účetní výkazy*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s. 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4
- [19] ŠTOHL, P., 2014. *Učebnice účetnictví - 2. díl 2014*. 2. vydání. Ing. Pavel Štohl, s.r.o., Znojmo. 216 s. ISBN 978-80-87237-70-0
- [20] ŠTOHL, P., 2015. *Učebnice účetnictví 2015 – 3. díl*. 4. vydání. Ing. Pavel Štohl, s.r.o., Znojmo. 167 s. ISBN 978-80-87237-83-0
- [21] Účty časového rozlišení a dohadné položky, 2013. In: *AUDIT DANĚ CZ* [online]. Praha [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://www.auditdane.cz/files/casove_rozlisi_nakladu_a_vynosu.pdf
- [22] Výpočet daňové povinnosti k dani z příjmů právnických osob, 2013. In: *Otevřená škola* [online]. Liberec: Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: <https://www.oalib.cz/oskola/mod/book/tool/print/index.php?id=2086>

PŘÍLOHY

Příloha A – VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH.....	54
--	----

PŘÍLOHA A – VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro potřeby učebnice Účetnictví)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK	082 - Opravky k hmotným movitým věcem a jejich souborům	197 - Opravná položka k založen na materiálu	331 - Zaměstnanci
01 - Dlouhodobý nehmotný majetek	085 - Opravky k péstelským celkům trvalých porostů	198 - Opravná položka k založen na zvířata	333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	086 - Opravky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	199 - Opravná položka k založen na zboží	335 - Pohledávky za zaměstnanci
013 - Software	089 - Opravky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku	Účtová třída 2 - KRAJČODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENEŽNÍ PROSTŘEDKY	336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
014 - Ostatní omezená práva		21 - Peněžní prostředky v pokladně	34 - Zúčtování daní a dotací
015 - Goodwill		211 - Pokladna	341 - Dan z příjmů
019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek		213 - Cenníky	342 - Ostatní přímé daně
02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný		22 - Peněžní prostředky na účtech	343 - Dan z přidané hodnoty
021 - Stavby		221 - Bankovní účty	345 - Ostatní daně a poplatky
022 - Hmotné movité věci a jejich soubory		23 - Krátkodobé úvěry	346 - Dotace ze státního rozpočtu
025 - Péstelské celky trvalých porostů		231 - Krátkodobé úvěry	347 - Ostatní dotace
026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny		232 - Eskontní úvěry	349 - Spojovací účet k DPH
029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek		24 - Krátkodobé finanční výpomoci	35 - Pohledávky za společníky
03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný		241 - Emitované krátkodobé dluhopisy	351 - Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba
031 - Pozemky		249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	352 - Pohledávky - podstatný vliv
032 - Umělecká díla a sbírky		25 - Krátkodobý finanční majetek	353 - Pohledávky za upsaty základní kapitál
04 - Nedokoupený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek		251 - Majetkové cenné papíry k obchodování	354 - Pohledávky za společníky při úhradě zůstatku
041 - Perizemi dlouhodobého nehmotného majetku		252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	355 - Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
042 - Perizemi dlouhodobého hmotného majetku		253 - Dluhové cenné papíry k obchodování	358 - Pohledávky ke společníkům společnosti
043 - Perizemi dlouhodobého finančního majetku		255 - Vlastní dluhopisy	36 - Závazky ke společníkům
05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek		256 - Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku dříve než do splatnosti	361 - Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba
051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek		257 - Ostatní cenné papíry	362 - Závazky - podstatný vliv
052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek		259 - Perizemi krátkodobého finančního majetku	364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek		26 - Převody mezi finančními účty	365 - Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace
06 - Dlouhodobý finanční majetek		261 - Peníze na cestě	366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze zvláštní činnosti
061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách		29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	367 - Závazky z upsání nesplicených cenných papírů a výkladů
062 - Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem		291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku	368 - Závazky ke společníkům společnosti
063 - Ostatní cenné papíry a podíly		Účtová třída 1 - ZÁSoby	37 - Jiné pohledávky a závazky
065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti		11 - Materiál	371 - Pohledávky z prodeje závodu
066 - Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba		111 - Perizemi materiálů	373 - Pohledávky a závazky z peněžních termínových operací
067 - Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv		112 - Materiál na skládě	374 - Pohledávky z nájmu a pachtu
068 - Ostatní zápůjčky a úvěry		119 - Materiál na cestě	375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek		12 - Zásoby vlastní činnosti	376 - Nakoupené opce
07 - Opravky k dlouhodobému nehmotnému majetku		121 - Nedokoupená výroba	377 - Prodané opce
072 - Opravky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje		122 - Polotovary	378 - Jiné pohledávky
073 - Opravky k softwaru		123 - Výrobky	379 - Jiná závazky
074 - Opravky k ocenitelným právům		13 - Zboží	
075 - Opravky ke goodwillu		131 - Perizemi zboží	
079 - Opravky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku		132 - Zboží na skládě a v prodejnách	
08 - Opravky k dlouhodobému hmotnému majetku		139 - Zboží na cestě	
081 - Opravky ke stavbám		15 - Poskytnuté zálohy na zásoby	
		151 - Poskytnuté zálohy na materiál	
		152 - Poskytnuté zálohy na zvířata	
		153 - Poskytnuté zálohy na zboží	
		19 - Opravné položky k zásobám	
		191 - Opravná položka k materiálu	
		192 - Opravná položka k nedokoupené výrobě	
		193 - Opravná položka k polotovarům	
		194 - Opravná položka k výrobkům	
		195 - Opravná položka k mládým a ostatním zvířatům a jejich skupinám	
		196 - Opravná položka ke zboží	

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro potřeby učebnice Účetnictví)

38 - Přechodné účty aktiv a pasiv	473 - Emitované dluhopisy	601 - Tržby za vlastní výrobky	66 - Finanční výnosy
381 - Náklady příštích období	474 - Závazky z nájmu a pachtu	602 - Tržby z prodeje služeb	661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
382 - Komplexní náklady příštích období	475 - Dlouhodobé přijaté zálohy	604 - Tržby za zboží	662 - Úroky
383 - Výdaje příštích období	478 - Dlouhodobé směnky k úhradě		663 - Kursové zisky
384 - Výnosy příštích období	479 - Jiné dlouhodobé závazky		664 - Výnosy z přecení cených papírů
385 - Příjmy příštích období	48 - Odložený daňový závazek a pohledávka		665 - Výnosy z finančního majetku
388 - Dohadné účty aktivní	481 - Odložený daňový závazek a pohledávka		666 - Výnosy z derivátových operací
389 - Dohadné účty pasivní	49 - Individuální podnikatel		667 - Mimořádné finanční výnosy
39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování	491 - Účet individuálního podnikatele		668 - Ostatní finanční výnosy
391 - Opravná položka k pohledávkám			69 - Převodové účty
395 - Vnitřní zúčtování			697 - Převod provozních výnosů
398 - Spojovací účet při sdružení			698 - Převod finančních výnosů
Účtová třída 4 - KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY			699 - Výnosy hospodářských středisek
41 - Základní kapitál a kapitálové fondy			
411 - Základní kapitál	50 - Spotřebované nákupy		
412 - Akcio	501 - Spotřeba materiálu		
413 - Ostatní kapitálové fondy	502 - Spotřeba energie		
414 - Oceňovací rozdíly z přecení majetku a závazků	503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek		
416 - Rozdíly z ocenění při přeměně obchodních korporací	504 - Prodané zboží		
417 - Rozdíly z přeměny obchodních korporací	51 - Služby		
418 - Oceňovací rozdíly z přecení při přeměně obchodních korporací	511 - Opravy a udržování		
419 - Změny základního kapitálu	512 - Cestovné		
42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření	513 - Náklady na reprezentaci		
421 - Rezervní fondy	518 - Ostatní služby		
422 - Nedělitelný fond	52 - Osobní náklady		
423 - Statutární fondy	521 - Mzdové náklady		
424 - Ostatní fondy ze zisku	522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti		
426 - Jiny výsledek hospodaření minulých let	523 - Odměny členům orgánů obchodních korporací		
428 - Nerozdělený zisk minulých let	524 - Základní sociální a zdravotní pojištění		
429 - Neuhrazená zrušena minulých let	525 - Ostatní sociální pojištění		
43 - Výsledek hospodaření	526 - Zdravotní a sociální poj. individuálního podnikatele		
431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	527 - Základní sociální náklady		
432 - Zálohy na podíly na zisku	528 - Ostatní sociální náklady		
45 - Rezervy	53 - Daně a poplatky		
451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů	331 - Daň silniční		
453 - Rezerva na daně z příjmů	332 - Daň z nemovitých věcí		
459 - Ostatní rezervy	338 - Ostatní daně a poplatky		
46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím	54 - Jiné provozní náklady		
461 - Dlouhodobé úvěry	541 - Zůstatková cena prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku		
47 - Dlouhodobé závazky	542 - Prodaný materiál		
471 - Dlouhodobé závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	543 - Dary		
472 - Dlouhodobé závazky - podstatný vliv	544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení		
	545 - Ostatní pokuty a penále		
	546 - Odpis pohledávky		
	547 - Mimořádné provozní náklady		
	548 - Ostatní provozní náklady		
	549 - Manka a škody z provozní činnosti		
	55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti		
	551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného		
	552 - Emissioné dluhopisy		
	553 - Závazky z nájmu a pachtu		
	554 - Dlouhodobé přijaté zálohy		
	555 - Dlouhodobé směnky k úhradě		
	557 - Jiné dlouhodobé závazky		
	48 - Odložený daňový závazek a pohledávka		
	481 - Odložený daňový závazek a pohledávka		
	49 - Individuální podnikatel		
	491 - Účet individuálního podnikatele		
	Účtová třída 5 - NÁKLADY		
	50 - Spotřebované nákupy		
	501 - Spotřeba materiálu		
	502 - Spotřeba energie		
	503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek		
	504 - Prodané zboží		
	51 - Služby		
	511 - Opravy a udržování		
	512 - Cestovné		
	513 - Náklady na reprezentaci		
	518 - Ostatní služby		
	52 - Osobní náklady		
	521 - Mzdové náklady		
	522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti		
	523 - Odměny členům orgánů obchodních korporací		
	524 - Základní sociální a zdravotní pojištění		
	525 - Ostatní sociální pojištění		
	526 - Zdravotní a sociální poj. individuálního podnikatele		
	527 - Základní sociální náklady		
	528 - Ostatní sociální náklady		
	53 - Daně a poplatky		
	331 - Daň silniční		
	332 - Daň z nemovitých věcí		
	338 - Ostatní daně a poplatky		
	54 - Jiné provozní náklady		
	541 - Zůstatková cena prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku		
	542 - Prodaný materiál		
	543 - Dary		
	544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení		
	545 - Ostatní pokuty a penále		
	546 - Odpis pohledávky		
	547 - Mimořádné provozní náklady		
	548 - Ostatní provozní náklady		
	549 - Manka a škody z provozní činnosti		
	55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti		
	551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného		
	552 - Emissioné dluhopisy		
	553 - Závazky z nájmu a pachtu		
	554 - Dlouhodobé přijaté zálohy		
	555 - Dlouhodobé směnky k úhradě		
	557 - Jiné dlouhodobé závazky		
	48 - Odložený daňový závazek a pohledávka		
	481 - Odložený daňový závazek a pohledávka		
	49 - Individuální podnikatel		
	491 - Účet individuálního podnikatele		
	Účtová třída 6 - VÝNOSY		
	60 - Tržby za vlastní výrobky a zboží		
	601 - Tržby za vlastní výrobky		
	602 - Tržby z prodeje služeb		
	604 - Tržby za zboží		
	64 - Jiné provozní výnosy		
	641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku		
	642 - Tržby z prodeje materiálu		
	644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení		
	646 - Výnosy z oděpsaných pohledávek		
	647 - Mimořádné provozní výnosy		
	648 - Ostatní provozní výnosy		
	66 - Finanční výnosy		
	661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		
	662 - Úroky		
	663 - Kursové zisky		
	664 - Výnosy z přecení cených papírů		
	665 - Výnosy z finančního majetku		
	666 - Výnosy z derivátových operací		
	667 - Mimořádné finanční výnosy		
	668 - Ostatní finanční výnosy		
	69 - Převodové účty		
	697 - Převod provozních výnosů		
	698 - Převod finančních výnosů		
	699 - Výnosy hospodářských středisek		
	Účtová třída 7 - ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY		
	70 - Účty rozvažné		
	701 - Počáteční účet rozvažný		
	702 - Konečný účet rozvažný		
	71 - Účet zisků a ztrát		
	710 - Účet zisků a ztrát		
	75 až 79 - Podrozvahové účty		
	Účtové třídy 8 a 9 - VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ		